

ဝါးရုံစုကျေးရွာ
ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်
(၂၀၂၂-၂၀၂၃)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ဝါးရုံစုကျေးရွာ၊ကျုံဒရယ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်
(သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ	၁
စကားချီး	၅
ဝါးရုံစုကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်	၇
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ်	၈
(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၈
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်	
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၁၀
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား	
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ	၁၁
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ	
(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ	
(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု	
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ	၁၃
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အအုံများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး	
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	၁၆
(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ	၁၇

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၁၇

အပိုင်း (ခ) စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၁၉

- (က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
- (ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
- (ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
- (ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၃

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၄

- (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
- (ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
- (ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
- (ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့

အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၆

- (၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
- (၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
- (၁၁-၃) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်းဇယားများ ၂၈

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

- ဇယား ၁ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
- ဇယား ၂ လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအမျိုးအစား
- ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား
- ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
- ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
- ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ
- ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုများ

- ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ
- ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
- ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

- ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
- ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
- ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
- ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
- ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
- ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
- ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ
- ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
- ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှု များ
- ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား ၂၃ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
- ဇယား ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ
- ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
- ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ
- ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
- ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
- ဇယား ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
- ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
- ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း
- ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
- ဇယား ၃၃ ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

- ဇယား ၃၄   အဖြစ်များသော ရောဂါများ
- ဇယား ၃၅   လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု
- ဇယား ၃၆   ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
- ဇယား ၃၇   သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
- ဇယား ၃၈   အိမ်သာ အမျိုးအစား
- ဇယား ၃၉   ကျား-မ ရေးရာ
- ဇယား ၄၀   ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
- ဇယား ၄၁   ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
- ဇယား ၄၂   ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
- ဇယား ၄၃   သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
- ဇယား ၄၄   လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
- ဇယား ၄၅   ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
- ဇယား ၄၆   ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
- ဇယား ၄၇   ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
- ဇယား ၄၈   မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၉

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်(ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်းအထိ) ၇၁
ကိုးကားစာရင်း ၇၃

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၂၂-၂၀၂၃ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများ ပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေး အတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသော သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီး ဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီး သော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်သောနေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့်ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့်အခက်အခဲများနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် များ ကို မူဘောင် အတွင်း ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက်ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့ဆက်လက်ပံ့ပိုး မှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုး ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီ မှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း (၂) ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ) သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ၏ အကြောင်း အရာများ ဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

အောက်တိုဘာလ၊ ၂၀၂၂ခုနှစ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
ဝါးရုံစုကျေးရွာ၊ ကျုံဒရယ်ကျေးရွာအုပ်စု
ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်

ကျေးရွာနှင့် သယံဇာတမြေပုံ
(ကျုံဒရယ်ကျေးရွာအုပ်စု ၊ ဝါးရုံစုကျေးရွာ ၊ ကန်ကြီးတောင်မြို့နယ်) ရက်စွဲ- 14.12.2017

Map details and legend:

- Map Title: ကျေးရွာနှင့် သယံဇာတမြေပုံ (Kaye Hla and Kaye Hla Sub-township)
- Date: ရက်စွဲ- 14.12.2017
- Legend (အညွှန်း):
  - ဝေတီ (Wee-ti)
  - လမ်း (Lan)
  - ချောင်း (Chaw-yan)
  - တံတား (Ta-ta)
  - မြစ် (Myit)
  - အင်း (Ain)
  - ကျေးရွာ (Kaye Hla)
  - အိမ် (Ain)
  - ကျောင်း (Kaw-yan)
  - အုပ်စု (U-bu)
  - ဝေတီကျေးရွာ (Wee-ti Kaye Hla)

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပုသိမ်ခရိုင်၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်၊ ကျုံဒရယ် ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဝါးရံစုကျေးရွာသည်အိမ်ခြေနှင့်လူဦးရေနည်းပါးပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ နောက်ကျနေ ခြင်းကြောင့် ဤအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်သည် အစိုးရ ဌာန များ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲ အကောင် ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမ ဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထု ပါဝင်မှုအားနည်းရပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထား မိလားကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့်ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည် ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါ သည်။ သို့သော် အလွယ်တကူတက်ကျွမ်းမှု မရှိ ဤ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ခက်ခဲပါသဖြင့် မိမိတို့ ဉာဏ်ရည် ဉာဏ်သွေး ပူးပေါင်းပါဝင်မှုများဖြင့် ပြုစု တင်ပြသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့ နေရသောပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ် စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာ ကာလအပြီးတွင် ရရှိ အောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေ နှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်း များကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း များ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်း

များ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီ အစဉ် မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကိုသိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီ များကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်း အဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့်အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာအရ ပါဝင်လှူဒါန်းမည်ဆိုပါက ပိုမိုထိရောက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါ သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော် တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော် တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင် မည်ဖြစ် သည်။ လုပ်ငန်းအကြီးစားများမဟုတ်ဘဲ လူထုကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် လုပ်ငန်း အသေးစားများ ဖြစ်၍ လူထုမှလည်း ထိုက်သင့်သည့် လုပ်အားများထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း၊ စိတ်ပါဝင်စားမှု၊ ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်မှု၊ စိတ်အားထက်သန်မှုနှင့် အတွေ့အကြုံများလည်း ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ဗီဒီယိုများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့်ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊နိုင်ငံတကာငွေကြေး ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမို

ကောင်းမွန်စေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံ ကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ လူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင် အထည်ဖော်ရာ တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက် ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင် မည့်စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ် မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ဝါးရုံစု ကျေးရွာသည် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပုသိမ်ခရိုင်၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်၊ အတွင်း တည်ရှိပြီး ဂမုန်းပေါင်းလမ်းခွဲမှတစ်ဆင့် ဆိုင်ကယ်ဖြင့်သွားရောက်နိုင်သောကျေးရွာဖြစ်ပြီး လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးအရကောင်းမွန်ပါသည်။ ရာသီဥတုမှာပုံမှန်အနေအထား ရှိပြီးမြေပြန့်ဒေသတွင် တည်ရှိပြီး အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းဖြစ် ပါသည်။ ကျေးရွာ ပတ်လည်တွင် မြစ်ချောင်း များ ဝန်းရံလျက် ရှိပြီး လယ်ကွင်းများ၊ ဓနိတောများ အခြားကျေးရွာများလည်းရှိပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

ကျေးရွာဘေးတွင် မြစ်ချောင်းများရှိသဖြင့် ဆောင်း စပါးစိုက်ပျိုးရန်အလွန်အသုံးဝင်ပါသည်။ မိုးရာသီတွင်မိုးရေကိုအဓိကအားထား၍ စိုက်ပျိုး ကြပါသည်။ စိုက်ပျိုးမြေဧကပေါင်း(၇၁)ဧကရှိပြီး

မြေဆီဩဇာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ကျေး ရွာတွင်သာဘာဝ တွင်းထွက်သယံဇာတများ မရှိပါ။သာဘာဝတိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များလည်းရရှိနိုင်မှု နည်းပါးသွားပြီ ဖြစ်ပါသည်။နွား၊ ကြက်၊ဝက်၊ ဘဲများ ကိုသာတစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူကြပါသည်။ နွားစာအတွက် ကောက်ရိုး အပြင် မြက်များကို လယ်ကန်သင်းများနှင့်မြောင်းကမ်းပါးများမှ အလွယ်တကူရရှိနိုင်ပါသည်။ ဆေးဖက်ဝင်အပင် များလည်း အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၀၀) စုနှင့် ကျား (၂၀၇) ဦး၊ မ (၂၀၆) ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း (၄၁၃) ဦး ရှိ ကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ (၃.၇၁) ဦးနှုန်းခန့်ရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှနှုန်း ၅ ဦးနှုန်း ထက် လျော့နည်းပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဗမာ လူမျိုးများ အများစုနေထိုင်ကြပြီး အလုပ်လုပ်နိုင် သည့်အရွယ်သည် ကျေးရွာရှိလူဦးရေအားလုံး၏ ၇၄.၅ % ခန့်ရှိပြီး အမျိုးသမီးဦးရေ စုစုပေါင်း မှာ အမျိုးသားအရေအတွက်ထက်အနည်းငယ်သာ နည်းသဖြင့်အမျိုးသမီးများ လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အလုပ်များကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီးအလုပ်အကိုင်များကို ဖန်တီးပေး နိုင်ပါက လူစွမ်းအား အရင်းအမြစ် ကို ထိရောက်စွာအသုံးပြုနိုင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် ပိုမို အထောက်အကူပြု စေနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံးဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့်နည်းပါးပါသည်။ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင်မိမိတို့ရွာအနေ အထားဖြင့် ကြည့်သော်အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၅၀% ခန့်သည် ဆင်းရဲအလယ်အလတ်အဆင့် (၂၅%)ရှိပြီး အဆင်ပြေသည့် အဆင့် (၂၅%)ဟု ရွာ၏ဆင်းရဲ ချမ်းသာမှုကိုသတ်မှတ်နိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊လက်လှမ်းမီမှု၊လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု အသင့်အတင့် ရှိပြီး ကျေးရွာစီးပွားရေး အနေအထားမှာအနည်းငယ်ကောင်းမွန်သည်ဟု ပြောနိုင်ပါ သည်။ ဆင်းရဲအဆင့်တွင် လက်လုပ်လက်စားကျပ်နီးများနှင့်မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပါဝင်သည်။ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စု အရေအတွက် အနည်းငယ်ခန့်ထိရှိကာ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အဆင့် ရှိ အိမ်ထောင်စု များ ပါဝင်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ သုံးပုံတစ်ပုံ ခန့်ရှိပြီး ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများတွင်အဓိကဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြပြီးဆန်စက်လုပ်ငန်း၊ လက်လီဈေးရောင်း၊ သယ်ယူပို့ ဆောင်ရေး၊လက်သမားပန်းရုံ၊တက္ကစီမောင်း စသည့်လုပ်ငန်းများ တွင်လည်း ကျပန်း အဖြစ်လုပ် ကိုင်ကြပါသည်။ချေးငွေအများစုကို ကျေးရွာသမဝါယမအသင်းနှင့် ဆွေမျိုးများ/ မိတ်ဆွေ များ ချေးယူရရှိကြသည်။ချေးငွေများကိုအသုံးပြုကြပုံမှာ စားသုံးရန်၊ရင်းနှီး မြှုပ်နှံရန်နှင့် ကျန်းမာရေး ကိစ္စရပ်များ အတွက်အဓိကသုံးစွဲကြပြီး ဝင်ငွေရ အလုပ်အကိုင်များ၊ ပညာရေး၊ ဘာသာရေး တို့အတွက်ဒုတိယ အနေအထားတွင်သုံးစွဲကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသားတောင်သူများ၊ လက်လုပ်လက်စားကျပန်းများ၊တောင်သူလယ်သမားများဖြစ်ကြသည်။ထိခိုက်သက်ရောက်မှု အမျိုး အစားတွင်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများအတွက်စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု၊တိရိစ္ဆာန်ရောဂါ ကျရောက်ခြင်း နှင့် အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း၊လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခက်အခဲတို့ကို အနည်းငယ်တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင်ရွာသားအများစုသည်သာမန်အားဖြင့်ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပါသည်။ ကလေး ငယ်အများစုသည်ကျန်းမာကြသော်လည်းတခါတရံ ရာသီအကူးအပြောင်းကြောင့် ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော့ ၊သွေးလွန်တုပ်ကွေး ဖြစ်ပွားမှုများ အသင့်အတင့်ရှိသည်။အမျိုးသမီး၊ လူငယ်လူရွယ်၊ သက်ကြီးပိုင်း အများစုတို့သည်လည်း တစ်ကိုယ်ရည်သန်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေး အသိအမြင်များ အသင့်အတင့်ရှိကြသည်။ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှုများကို ကျေးရွာမှ (၂) မိုင် ကျော်ခန့်ဝေးသည့်ဂမုန်းပေါင်း ကျေးရွာ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း သို့သွားရောက် ကုသ နိုင်ပါ သည်။

ကျေးရွာတွင် အဝီစိတုံကင် နှင့်မြစ်/ချောင်းရေကိုသာ အမှီပြုသုံးစွဲရပါသည်။မြစ်ချောင်းများမှ ရေကိုသာ အမှီပြုသုံးစွဲ ရပါသည်။နွေရာသီတွင်သောက်သုံးရေ မသန့်ရှင်းမှုများ၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော့ ဖြစ်ပွားမှု တစ်ခါတစ်ရံတွေ့ ရှိရပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာတွင်စာမတက်သူဦးရေမှာ ၃၀%ခန့်ရှိသဖြင့် ပညာရေးအဆင့်အတန်းနိမ့်ပါးနေပါသည်။ ပညာရေးအဆင့်အတန်းအနည်းငယ်နိမ့်ပါးနေပါသည်။ဘွဲ့ ရရှိသူများနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာသင်ကြားနေသူ ဦးရေမှာအနည်းငယ်သာရှိပါသည်။အခြေခံပညာရေးကို ကျေးရွာမှ မူလတန်းကျောင်းတွင် သင်ယူနိုင်ပြီး အလယ်တန်းအထက်တန်းပညာရေးကို ကျေးရွာမှ (၂)မိုင်အကွာတွင် တည်ရှိသော ဂမုန်းပေါင်းကျေးရွာ၊ အထက်တန်းကျောင်းခွဲတွင်သင်ယူနိုင်ပါသည်။ သို့သော် လူငယ်များ အတွက် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်း

လုပ်ငန်းများ ဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှု များ မှာ နိမ့်ကျ ဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ် လူရွယ်များအတွက် ကျွမ်းကျင်မှု အခြေခံသည့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ သည်လည်း နည်းပါး ဆဲဖြစ်သည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှုအနေအထားမှာ တည်ငြိမ်ကောင်းမွန်ပါသည်။ မိသားစု အတွင်း ကျား/ မတို့၏ အခန်းကဏ္ဍအသီးသီးကို ရပ်ရွာသတ်မှတ်ချက်များအတိုင်း ကျင့်သုံးကြပါသည်။ ကျားနှင့်မအကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း ကိစ္စများ မတွေ့ရပါ။

ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းများရှိ ကိန်းဂဏန်းများတွင် ကျား/ မ အရေအတွက်တွင် မှာ အလွန်ကွာခြားမှုမရှိသဖြင့် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် ပညာရေးနှင့်အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ သို့သော်လုပ်အား သဘာဝနှင့်အင်အားစိုက်ထုတ်မှုအရနေ့တွက်လုပ်အားခငွေများမှာအမျိုးသားများက ပိုမိုရကြပါသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးပါဝင်မှု မရှိသော်လည်း လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ကျား/မတန်းတူညီမျှမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများကို မြှင့်တင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား/မ တန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့ အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ဖြစ်လာနိုင်ပါ သည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင်လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့အနေဖြင့် လူငယ်များဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသောလူငယ်အဖွဲ့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသောစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး၊ သမချေးငွေအဖွဲ့သာရှိပြီး ကျေးရွာလူထု မှ အဖွဲ့ဝင်များ အဖြစ် ပါဝင် ကြပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် မိုးစပါးနှင့် ဆောင်းစပါးကို အဓိက စိုက်ပျိုးကြပြီး အချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ သီးပင်စားပင်များနှင့်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကိုတစ်နိုင်တစ်ပိုင်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ လယ်ယာမြေ (၆၀) ဧက ဥယျာဉ် (၅)ဧက၊စားကျက်မြေ(၆)ဧက ရှိပါသည်။ဥယျာဉ်ခြံမြေများ တွင်တစ်နိုင် တစ်ပိုင်ကွမ်း၊ကွမ်းသီး၊ငှက်ပျောနှင့်အုန်းပင်များကိုစိုက်ပျိုးကြသည်။မိုးစပါးတစ်ဧကပျမ်းမျှအထွက် နှုန်းမှာ (၆၀)တင်း၊ဆောင်းစပါး တစ်ဧကပျမ်းမျှအထွက်(၈၀)တင်းနှုန်းထွက်ရှိပါသည်။ သီးနှံစိုက်ခင်း များတွင် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းဖျက်ပိုးကျရောက်မှုအသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကိုယ်ပိုင် လက်တွန်းထွန်စက်များ၊ ခြွေလှေစက်များဖြင့်လည်း လုပ်ကိုင်သူများရှိသကဲ့သို့လယ်ယာမြေနည်းပါးသူများမှာလည်းစက်များငှားရမ်း၍လည်းကောင်း၊ နွားများဖြင့်လည်းကောင်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စပါးကိုအဓိကစိုက်ပျိုးသဖြင့် ကျေးရွာမှ ကျပန်းအလုပ်သမားများအတွက် အလုပ်အကိုင် အသင့်အတင့် ရရှိကြသည်။ စပါးရိတ်သိမ်းချိန်များတွင် ရိတ်သိမ်းခြွေလှေစက်များဖြင့်လုပ်ကိုင်ကြ၍ ကျပန်းလုပ်သား များအတွက် အလုပ်အကိုင်ပြတ်လပ်မှုများလည်း တစ်ခါတစ်ရံကြုံရတတ်ပါသည်။

ရာသီအလိုက် ဖြစ်ပွားတတ်သော ကြက်နာ၊ဝက်နာ၊နွားခွါနာ၊လျှာနာ စသည့်တိရိစ္ဆာန်ရောဂါများ ရံဖန်ရံခါကျရောက်တတ်သည်။ ကျေးရွာတွင် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်နှင့် မွေးမြူသည့်ကောင်ရေ အသင့်အတင့်သာ ရှိပါသည်။စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင်သူနည်းပါး သည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင်အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအနေဖြင့် မိမိပိုင်ခြံတွင်းမှ သီးနှံ များကိုစိုက်ပျိုးမှုသာရှိသည်။အခြား ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊ လပြတ်အလုပ်များ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ဈေးရောင်း၊လက်သမား၊ပန်းရံစသည်တို့တွင်ကျပန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။လုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစား အလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့်အနေအထားတွင်ရှိသည်။ လုပ်သက်နှင့် ပညာအရည် အချင်း အလိုက် လစာအမျိုးမျိုး ရရှိကြသည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေ အသင့်အတင့်ရှိပြီး လူ့အရင်းအမြစ် အလားအလာကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။မြို့ပေါ်တွင်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကို ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သည့် လုပ်ငန်းများဖြစ်သည့်အပ်ချုပ်၊ဆံပင်အလှပြင်၊မုန့်လုပ်နည်း၊မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ဝပ်လျော့စသည့်သင်တန်းများရှိသော်လည်း ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါသင်တန်းများနှင့် အထိအတွေ့နည်းပါးကြသည်။လုပ်ငန်းခွင်သုံး ပညာအရည်အချင်းပိုင်းတွင်လည်း အနည်းငယ် နိမ့်ကျကြပြီး ကျွမ်းကျင်မှုအခြေခံသည့် အလုပ်အကိုင်ရရှိမှု အားနည်းသည်။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာရှိ စပါးစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများကျရောက်တတ်ခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓာတုမြေဩဇာသုံးစွဲမှုများပြားခြင်းတို့ကြောင့်မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကျဆင်းလာနိုင်သည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလတ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျစွန့်ပစ်ရန် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုပါသည်။

ကျေးရွာမှာ မြေပြန့်အနေအထား ရှိသော်လည်း တစ်ခါတစ်ရံ မြစ်ရေလျှံ၍ ရေကြီးခြင်းများကို အနည်းငယ်ခံစားရပါသည်။ကျေးရွာ၏ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်မှာ လယ်ယာမြေများ၊ မြစ်ချောင်း၊ တူးမြောင်း နှင့်သစ်ပင်များဖြင့်စိမ်းလန်းစိုပြေနေ၍ မိုးခေါင်ခြင်း၊သဘာဝအန္တရာယ်မှာ အလွန်နည်းပါးပါ သည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှတောင်သူများသည်မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှထုတ်ချေးသော ချေးငွေ ကို တစ်လအတိုးနှုန်း ၅၀ ပြားတိုး၊ တစ်ဧက တစ်သိန်းခွဲကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး ဆယ်ဧကအတွက် ချေးယူ နိုင်ကြသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင်မူလတန်းကျောင်းသာရှိသဖြင့် အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းကို ကျေးရွာမှ(၂)မိုင် ခန့် ဝေး သော ထ(ခွဲ) ဂမုန်းပေါင်း ကျေးရွာသို့သွားရောက်ပညာသင်ကြားရပါသည်။ ရွာသူရွာသား များ အတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုကိုလည်း (၂)မိုင်ခန့်ဝေးသော ကျိုတ်လတ် ကျေးရွာ ကျေးလက် ဆေးပေးခန်းတွင် သွားရောက် ကုသနိုင်ပြီးကန်ကြီးထောင့် ဆေးရုံသို့လည်းသွားရောက်ကုသနိုင် ကြသည်။အရေးပေါ်လိုအပ် ပါကပုသိမ်မြို့နယ်ဆေးရုံကြီးသို့ သွားရောက်ကုသကြရပါသည်။ သောက်သုံး ရေအတွက်မြေသားရေကန်မိုးရေနှင့်မြစ်ချောင်းများမှရေကိုသောက်သုံးကြရသဖြင့် နွေရာသီတွင်သောက် သုံးရေအခက်အခဲရှိပါသည်။တစ်ရွာလုံးနီးပါးယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲ ကြသဖြင့် ရေကြောင့် ဆက်စပ်သော ရောဂါ များ ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက်အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့် အနေအထားသီးသန့်မရှိသော်လည်း ခြင်းပိုင်း များ၊ ပိုက်ကျော်ခြင်းကွင်းများရှိပါသည်။ လူငယ်အချို့သည် အရက်သေစာသောက်စားမှု အနည်းငယ် ရှိကြသော်လည်းလူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်တက်ကြွစွာပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်ကြပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်း များတွင်လည်းပူးပေါင်းပါဝင်မှုများရှိပါသည်။လူငယ်များအသိဉာဏ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အသိပညာ ပေး ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးရန်လည်း လိုအပ်လျှက်ရှိပါသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အအုံ - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာတွင်းလမ်းမှာယခုစာအုပ်ရေးသားချိန်တွင်ကွန်ကရစ်ဘီးလမ်းအဖြစ် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန ၏(၂၀၂၂-၂၀၂၃)ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေ(VDP) ဖြင့် ပြည်သူထည့်ဝင်ငွေစုပေါင်းကာဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ကျေးရွာတွင်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက်မြစ်၊

ချောင်းကိုသာအဓိကအသုံးပြုကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးမရမရှိသဖြင့် ဆိုလာမီးများကိုသာ အသုံးပြုနေရပါသည်။ ဘတ္တရီမီး၊ ဖယောင်တိုင်မီးနှင့် ရေနံဆီမီးတို့ကို အသုံးပြုကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့်အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ အတွက်လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ အိမ်ထောင်စုအများအပြား လက်ကိုင်ဖုန်းများ အသုံးပြုနိုင် သဖြင့် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာလည်း အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး သတင်း အချက်အလက်များ အတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်မှုရှိပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည် ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ ရွာသားများသည် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံး ပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအစီအစဉ် သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာအနေအထားအရ ယေဘုယျအားဖြင့် အဟန့်အတားစိန်ခေါ်မှုများအဖြစ် ရွာတွင်းလမ်း နှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများ မိုးတွင်းကာလ သွားလာရေးခက်ခဲခြင်း၊ လျှပ်စစ်မီး မရရှိခြင်း၊ အလုပ် အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့် စားဝတ်နေရေး ခက်ခဲခြင်း၊ ပညာရေးဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များ ရရှိမှု အား နည်းခြင်း စသည့် အခက်အခဲများ ရှိပါသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့် ငါးနှစ်တာ ကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထား ပါသည်။

- က.၁) ကျေးရွာအတွင်းလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးပိုမိုကောင်းမွန်လာအောင် တိုးချဲ့ဖန်တီးခြင်းမှ တစ်ဆင့် ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အအုံများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် လူမှုစီးပွားဘဝကိုတိုးတက်ကောင်းမွန်စေမည်။
- က.၂) ကျေးရွာလူထုသည်ကျေးရွာမီးလင်းရေးဆောင်ရွက်သွားမည်။
- က.၃) ကျေးရွာရှိပြည်သူများ၏ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များပိုမိုရရှိလာအောင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရရှိရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည်။

က.၄) စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများပိုမိုကောင်းမွန်လာရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည် -

- ခ .၁) ကျေးရွာအတွင်းလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးပိုမိုကောင်းမွန်လာအောင် တိုးချဲ့ဖန်တီးခြင်းမှ တစ်ဆင့် ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အအုံများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။
- ခ .၂) ကျေးရွာတွင် မီးလင်းရေးအတွက် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးရရှိအောင် ဆောင်ရွက် သွားမည်။
- ခ .၃) ကျေးရွာရှိပြည်သူများ၏ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များပိုမိုရရှိလာအောင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရရှိရေး သက်ဆိုင်ရာဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။
- ခ.၄) စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများပိုမိုကောင်းမွန်လာရေးသက်ဆိုင်ရာဌာနနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင် ရွက်သွား ပါမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကိုရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာ အဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါမည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုး ပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့ များကို နိုင်ငံတော် အစိုးရထံမှရရှိမည်ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင် ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး

အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များ နှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပတ် လည်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများအဆင့်မြှင့် ပြုပြင်ခြင်း

ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းအား ခင်းရန် သက်ဆိုင်ရာဌာန များဖြစ် သည့် ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ ကျေးလက်လမ်းဦးစီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန တို့နှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက် ပါမည်။နောင်လာမည့်နှစ်များတွင်လည်းလိုအပ်သလိုပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှုများကိုသက်ဆိုင်ရာဌာနနှင့်ကျေးရွာ မှပူးပေါင်းကာဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှလည်းလိုအပ်သလိုပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဂ) ပညာရေးအထောက်အပံ့များရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ကျေးရွာရှိကျောင်းနေအရွယ်ကလေးငယ်များ ခရီးဝေးလျှောက်ကျောင်းတက်ရခြင်း၊ လမ်းပန်းမကောင်းခြင်းတို့အတွက် မိမိတို့ကျေးရွာအနေဖြင့် အခြေခံပညာ အ.လ.က ကျောင်း ရရှိနိုင် အောင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ပညာရေးဌာန၊ သက်ဆိုင်ရာဌာနများ နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ကျေးရွာရှိပြည်သူများအတွက်ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များရရှိအောင် အသိပညာ ပေးဟောပြောပွဲ၊ ကျေးရွာတွင်းကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရရှိရန် ကျေးလက်ဆေး ပေးခန်း ရရှိရေး သက်ဆိုင်ရာကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(င) စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတိုးမြှင့်နိုင်ရေးဆောင်ရွက်ခြင်း

စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတိုးမြှင့်နိုင်ရေးအတွက်မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ၊စိုက်ပျိုးရေးနည်း ပညာများရရှိအောင်သက်ဆိုင်ရာဌာနများဖြစ်သည့် စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင် ရွက် သွားပါမည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

ဗျူဟာဆိုသည်မှာ ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ နည်းလမ်းဆိုသည်မှာ မည်သည့်စီမံချက်များကို မည်သို့အကောင်အထည်ဖော်မည် ဆိုသည့်သဘောပင်ဖြစ်သည်။ထို့ကြောင့်စီမံချက်များသည် ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိ

ရန် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်းပါဝင်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုကငါးနှစ်တာအတွက်စီမံကိန်းရေးဆွဲစဉ်အချိန်က ဦးစားပေးအစီအစဉ်ချခဲ့သော စီမံကိန်းများသည် ငါးနှစ်တာလုံးအတွက် ပြီးပြည့်စုံပြီဟုမဆိုနိုင်ပါ။ ဦးစားပေးစီမံကိန်းအချို့ကို ရှေ့ပိုင်းနှစ်များတွင် ဆောင်ရွက်နေစဉ် နောက်ထပ်ဦးစားပေးစီမံကိန်းအသစ်များပေါ်လာပါမည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် စနစ်တကျရေးဆွဲထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်မူဘောင်သည် သဘာဝဘေး အန္တရာယ် ဆိုးဆိုးဝါးဝါးမကျပါက ပြောင်းလဲမှုသိသိသာသာမရှိနိုင်ပဲ နောက်တိုးဦးစားပေးစီမံကိန်း လုပ်ငန်းအချို့ကို နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ထည့်သွင်းခြင်းအားဖြင့် အစဉ်သဖြင့် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်တစ်ခု အသင့်အနေအထားတွင် ရှိနေပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်းများကို မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟု လုပ်ငန်းကဏ္ဍဆိုင်ရာ အရခွဲခြားခြင်း (Functional classification) နှင့် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification) - ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက်ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထု သည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြားစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်

များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာအောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်၊ကျုံ့ဒရယ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဝါးရုံစုကျေးရွာ၊ ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစား ပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
အခြေခံအဆောက်အအုံ					
	၁။ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်း ဆောင်ရွက်ရန်	၁၀၀	၁	-	ကျေးလက် လမ်းဦးစီးဌာ န
	၃။ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း ဆောက်လုပ်ခန်း	၈၀	၃	-	ကျေးလက် ဦးစီးဌာန
ပညာရေး					
	၂။အ.လ.ကကျောင်းဆောက်လုပ်ရ န်	၉၅	၂	-	ပညာရေး ဌာန

ကဏ္ဍ/ ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစား ပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေး စီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကိုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလိုဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၂၃	၂၀၂၄	၂၀၂၅	၂၀၂၆	၂၀၂၇
၁။ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်း ဆောင်ရွက်ရန်	၁	—				
၂။အ.လ.ကကျောင်း ဆောက်လုပ်ရန်	၂		—			
၃။ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း ဆောက်လုပ်ခန်း	၃			—		

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative) အဖြစ် ကိုးကားရန်သာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ်လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် အချို့ စီမံချက်များကိုရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ဘတ်ဂျက်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေးအကူအညီများရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန် အသုံး စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်		လူသားချင်း စာနာမှု ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံး ငွေရင်း အသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့် တင်ရေး	
၁	၁။ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းဆောင်ရွက်ရန်			√		
၂	၂။အ.မ.ကကျောင်း ဆောက်လုပ်ရန်			√		
၃	၃။ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း ဆောက်လုပ်ခန်း			√		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင် ပါမည်။ ဥပမာ- လမ်းကော်မတီသည် လမ်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲမှုများပြုလုပ်၍ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေပြီး

ကျေးရွာသူ/သား များက လုပ်ငန်းပြီးစီးရန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လမ်းအား ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ခြင်းများကို အဖွဲ့အလိုက် စီမံဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန်လိုအပ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများ ရယူဆောင် ရွက် ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ - မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက် ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ ကျေးရွာ ရေကော်မတီ မှလည်း မြေသားရေကန် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး၊ သန့်ရှင်းရေးနှင့် လိုအပ်သည်များ ပြင်ဆင်နိုင်ရန် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အကူအညီများ ရယူရပါမည်။ အခြား ဖွံ့ဖြိုး ရေးလုပ်ငန်းများအားလည်း လုပ်ငန်းအလိုက် အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အထောက် အပံ့များ ရရှိရေး သက်ဆိုင်ရာ ဌာန/ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက် သွားပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက် ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါသည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့်သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း များ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးလွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါ သည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စ မျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာန ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် လမ်းပြပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့ပြင် လမ်းအသုံးပြုမှု တန်ချိန်သတ်မှတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီအဖွဲ့ အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ရေရှည်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက်လည်း သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများ၊ အလှူရှင်များနှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအား စဉ်ဆက်မပြတ် လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေ များအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစ ကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့် အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများတက် ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို လုပ်ငန်း စတင် ဆောင်ရွက်ချိန်မှ ပြီးဆုံးချိန်အထိ အပြင် ၎င်း နောက် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်ပါ ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော် မတီ၏စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်း

လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက် နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေး သုံးသပ် ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက် များ (Baseline) ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များပေါ် မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) ကိုတည်ဆောက်ရပါမည်။ လုပ်ငန်းအား အစမှ အဆုံးထိ (၃) ကြိမ်တိုင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက် ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှု ကော်မတီမှဦးဆောင်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည် -

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သောအဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလ လျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- ကြီးကြပ်မှု အစီရင်ခံစာ ရှင်းလင်းချိန်တွင်ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြား ပစ္စည်း လက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာအနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် အချက်အလက်များအပါအဝင် ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက် အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) ကိုတည်ဆောက် ရပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း များ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှအကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။

ဤအကြံပြုချက် များဖြင့်ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်
ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား(၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကဏ္ဍ	မ	စုစုပေါင်း	မသန်စွမ်းသူ အရအေတတွင်	
					ကဏ္ဍ	မ
၁ နှစ်အောက်	နုစိုဓိရသွယ်	၃	၁	၄		
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅ နှစ်အောက်အသက်အရွယ်	၁၅	၉	၂၄		
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	မလတန်းစာ နှစ်သက်အရွယ်	၁၅	၁၄	၂၉		
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းစာ နှစ်သက်အရွယ်	၁၂	၂၂	၃၄		
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်သမားဝန်ထမ်းအရွယ်	၁၅၂	၁၄၅	၂၉၇	၁	၁
၆၅ နှစ်နှင့်အထက်	သက်ကြီးရွယ်အို	၁၀	၁၅	၂၅		
စုစုပေါင်း		၂၀၄	၂၀၅	၄၀၉	၁	၁
စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု		၁၀၀				

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ အသက်အုပ်စု ၁ နှစ်အောက်ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစမှ အသက် (၁) နှစ် မပြည့်မီအရွယ် ၊ ၁ နှစ် မှ ၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁) နှစ်ပြည့်အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၅ နှစ် မှ ၉ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၀ နှစ် မှ ၁၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၅) နှစ်ပြည့်သည် မှ အသက် (၆၅) နှစ် မပြည့်မီအရွယ်၊ အသက် ၆၅ နှစ်အထက်ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့်အရွယ်နှင့် ၎င်းထက် အသက်ကြီးသည့် အရွယ်များကိုဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူတွေ့ရှိချက်တွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စုထက်ဝက်ကျော် သာ အိမ်ထောင်စုစာရင်းရှိပြီး ကျန် ၃ပုံ၁ပုံသည် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ထုတ်ပေးသည့် အိမ်ထောင်စုစာရင်းရှိပြီး ကျန်အိမ်ထောင်စုများသည် အိမ်ထောင်စုစာရင်း မရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။အလုပ်လုပ်နိုင်သူဦးရေများပြားသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူအင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းအမျိုးအစား	အစောအလုပ်အကိုင်				အစောဝင် ခွာ လုပ်ငန်းအကောင် အစောအစဉ် ဝင် ခွာလုပ်ငန်း အစော လုပ်ငန်း (ဦးရေ)	ရပတ်ညွှန်းပုံစံ (မတင်ပေးပါက မတင်ပေးပါ) အစောအစဉ် မတင်ပေးပါက မတင်ပေးပါ ရ ခွာရ)						
		အစော အစော စဉ်	မတင် စဉ် ဝင် လုပ် အစော	အစောအစဉ် အစောအစဉ် သည့်အစော အစောအစဉ်	ဦးရေ								
					က					မ			
စတင်အစောအစဉ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား													
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး												
	ကပိုင်ပိုင်ပိုင်ပိုင်	၇၁	၁၅၀		၇၀	၈၀							
	အလုပ်သမားအသင်း	၂၉	၅၀		၂၀	၃၀							
၂	တရားစနစ် စနစ်ရေး												
	ကပိုင်ပိုင်ပိုင်ပိုင်												
	အလုပ်သမားအသင်း												
၃ လုပ်ငန်းအမျိုးအစားအားလုံးပါဝင်သော အစောအစဉ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား													
၃	ကပိုင်ပိုင်ပိုင်ပိုင်												
	အလုပ်သမားအသင်း												
	သစ်အစောအစဉ်												
၄	ကပိုင်ပိုင်ပိုင်ပိုင်												
	အလုပ်သမားအသင်း												
	စတင်အစောအစဉ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား												
၅	သတင်းစာရေးရေး၊ ကပိုင်ပိုင်ပိုင်ပိုင်												
	ကပိုင်ပိုင်ပိုင်ပိုင်												
	အလုပ်သမားအသင်း												
၆	ထုတ်ကုန်ပိုင်ပိုင်												
	ကပိုင်ပိုင်ပိုင်ပိုင်												
	အလုပ်သမားအသင်း												
၇	လုပ်ငန်းစဉ် စတင် အစောအစဉ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား												
	ကပိုင်ပိုင်ပိုင်ပိုင်												
	အလုပ်သမားအသင်း												
၈	အစောအစဉ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား၊ လက်သမား၊ ပန်ချပ်လုပ်ငန်း												
	ကပိုင်ပိုင်ပိုင်ပိုင်	၁	၂		၁	၁							
	အလုပ်သမားအသင်း												
၉	ယဉ်ကျေးမှုစက်ရုံ၊ စက်ရုံ၊ စက်ရုံ												
	ကပိုင်ပိုင်ပိုင်ပိုင်	၁	၁		၁								
	အလုပ်သမားအသင်း												

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား(၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မ အလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

20

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရောက်ရှိပုံ	အမေ့အသိပုံကဏ္ဍ		အနည်းဆုံးပုံကဏ္ဍ	
			ကဏ္ဍ	မ	ကဏ္ဍ	မ
၃	အလုပ်အကိုင်(ရောင်းချခြင်း)	နည်း	-	-	-	-
	အလုပ်အကိုင်(မ ခွဲခြားခြင်း)		-	-	-	-
၄	သတင်းအချက်အလက်များ	နည်း	-	-	-	-
	လုပ်ငန်းအသိပေးခြင်း					
၅	ထုတ်ကုန်အသိပေးခြင်း	နည်း	-	-	-	-
၆	အလုပ်အကိုင်လက်ခံခြင်း	နည်း				
၇	ယဉ်ကျေးမှုအသိပေးခြင်း	နည်း		-		-
၈	လက်ခံလက်ခံခြင်း	နည်း	-	-	-	-
၉	ကဏ္ဍအသိပေးခြင်း	နည်း				
	အလုပ်အကိုင်အသိပေးခြင်း					
၁၀	ဟိုတယ်နှင့်အလုပ်အကိုင်	နည်း	-	-	-	-

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု ၊ လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက် (၁) လစာအလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့်ရသောအလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ×၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အမျိုးသား/အမျိုးသမီးလုပ်အားခများမှာ ခွန်အားပေါ် မူတည်၍ အမျိုးသားများက အလုပ်အကိုင်ရရှိမှု အနည်းငယ်ပိုပါသည်။

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား(၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ(ဧက)	မြေအသိပေးရသည့် သ မှတ်တမ်းတင်ရာ နည်း		
လယ်မြေ	၆၀	ကံစားခြင်း ☐	သင်္ချာ ☒	ညွှန် ☐
ယာမြေ/ကံစားခြင်း		ကံစားခြင်း ☐	သင်္ချာ ☐	ညွှန် ☐
ဥယျာဉ်မြေ	၅	ကံစားခြင်း ☐	သင်္ချာ ☐	ညွှန် ☐
ကုန်းကန်မြေ		ကံစားခြင်း ☐	သင်္ချာ ☐	ညွှန် ☐
နေအိမ်မြေ		ကံစားခြင်း ☐	သင်္ချာ ☐	ညွှန် ☐
စားနပ်ရိက္ခာမြေ		ကံစားခြင်း ☐	သင်္ချာ ☒	ညွှန် ☐

မကြာမန့်အစား	ရေယို(က)	မကြာမန့်အရည်သ ဓာတ်(မန့်ရတစ်ခါတိုင်) ရှိရန်		
မကြာမန့်အရည်	၆	ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐
စတုရန်းပေ	၇၁	X		

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊

(၃)

လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန ၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ မြေလွတ်မြေလပ်ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုး ကြောင့် စွန့်လွှတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး(သို့) မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကို ဆိုသည်။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

(ဂ-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား(၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ဓာတ်သတ္တုအမျိုးအစားအလိုက် ကျယ်ထွင်သဘာဝအတိုင်း (မန့်ရတစ်ခါတိုင်) ရှိရန်				အသုံးပြုမှု (မန့်ရတစ်ခါတိုင်) ရှိရန်	လွန်ခဲ့သော(၁၀) နှစ်က အခြား (မန့်ရတစ်ခါတိုင်) ရှိရန်
သတ္တုအမျိုးအစားအလိုက် သယံဇာတများ(ခွဲစိတ်စစ်ဆေးမှု မရှိဘဲ စာရင်းစာရင်း)	မရှိ	သင့်	နည်း	မရှိ	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးပြုနိုင်ပါ ☒	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးပြုနိုင်ပါ ☒
ဓာတ်သတ္တု ၊ သံ ၊ ဓာတ်စရိတ်စသည်များ	မရှိ	သင့်	နည်း	မရှိ	လွယ် ☐ ခက် ☒ အသုံးပြုနိုင်ပါ ☐	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးပြုနိုင်ပါ ☒
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ(နွားစားစားကောင်အပင်များ)	မရှိ	သင့်	နည်း	မရှိ	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးပြုနိုင်ပါ ☒	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးပြုနိုင်ပါ ☒
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	မရှိ	သင့်	နည်း	မရှိ	X	လွယ် ☒ ခက် ☐ အသုံးပြုနိုင်ပါ ☐
ရေမြေရေ (အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းအစိတ်အပိုင်း)	မရှိ	သင့်	နည်း	မရှိ	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးပြုနိုင်ပါ ☒	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးပြုနိုင်ပါ ☒
ရေမြေရေ (တွင်းမြေ၊ တွင်းနက်၊ လက်တူတွင်း)	မရှိ	သင့်	နည်း	မရှိ	လွယ် ☒ ခက် ☐ အသုံးပြုနိုင်ပါ ☐	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးပြုနိုင်ပါ ☒
သစ်တောအပူပိုင်းသစ်တော	မရှိ	သင့်	နည်း	မရှိ	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးပြုနိုင်ပါ ☒	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးပြုနိုင်ပါ ☒
သစ်တောဒီရေတောများ	မရှိ	သင့်	နည်း	မရှိ	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးပြုနိုင်ပါ ☒	လွယ် ☐ ခက် ☐ အသုံးပြုနိုင်ပါ ☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ သစ်တောဦးစီးဌာန ၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး

ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ချောင်းများမရှိသဖြင့် နွေစပါးအတွက် မြေပေါ်ရေမရှိနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် မြေအောက်ရေကိုသာ အားထားရပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား(၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကဲဖြတ်မှုအရသာ	သတင်းတစ်နှစ်စဉ်			
	အဆင့်မြင့်အဆင့် အဆင့်မြင့်အဆင့်	အလယ်အလတ်အဆင့် အဆင့်မြင့်အဆင့်	မပုံနှိပ်သည့်အဆင့် အဆင့်မြင့်အဆင့်	အလွန်မြင့်အဆင့် အဆင့်မြင့်အဆင့်
မပုံနှိပ်သည့်အဆင့်	မပျား	အသင့်အဆင့်	နည်း	အလွန်မြင့်အဆင့် မရရှိ
အဆင့်မြင့်အဆင့်	အလွန်မြင့်အဆင့်	အသင့်အဆင့် အဆင့်မြင့်အဆင့်	ညံ့	အလွန်ညံ့
ကန့်သတ်သည့်အဆင့် ဆင့်မြင့်အဆင့်	မပျား	အသင့်အဆင့်	နည်း	မရရှိ
အဆင့်မြင့်အဆင့်	အလွန်မြင့်အဆင့်	အသင့်အဆင့်	နည်း	အလွန်မြင့်အဆင့်
အဆင့်မြင့်အဆင့်	၂	၁၉	၂၉	၅၀

ရင်းမြစ် . . . (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေအား မိမိကျေးရွာ တစ်ရွာအတွင်းသာ နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မပြေလည်သော၊ အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ ၇၉% ခန့်ထိရှိပါသည်။

(င) ထိခိုက်လွယ်မှု

(င-၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား(၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် ‘၃’ နှင့် ‘၄’ အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အခမဲ့ကုသမှု	အမိတ်ထုတ်ဝေမှု အရအေတတွက်	အမိတ်ထုတ်ဝေမှု အရအေတတွက်	အခြားအခမဲ့ကုသမှုများ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ
၃ လအတွင်း ဝမ်းဗိုက်လူနာ	၅၀	၅	အခြားအခမဲ့ကုသမှုများ = ၅၀ အခမဲ့ကုသမှုများ = အခမဲ့ကုသမှုများ = ခ ချော့ = လုပ်ငန်းအခွင့်အလမ်း =

အခမဲ့ကုသမှု	အရအေတတွက်	အမိတ်ထုတ်ဝေမှု အရအေတတွက်	အခြားအခမဲ့ကုသမှုများ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ
၃ လနောက် ကုသမှုများ ဖလှယ်မှု	၂၉	၁	အခြားအခမဲ့ကုသမှုများ = အခမဲ့ကုသမှုများ = အခမဲ့ကုသမှုများ = ခ ချော့ = ၂၉ လုပ်ငန်းအခွင့်အလမ်း =
၆ လနောက် ကုသမှုများ ဖလှယ်မှု	၁၉		အခြားအခမဲ့ကုသမှုများ = အခမဲ့ကုသမှုများ = အခမဲ့ကုသမှုများ = ခ ချော့ = ၁၉ လုပ်ငန်းအခွင့်အလမ်း =

ရင်းမြစ် ... ဥစ္စာဓာတ်အား '၃'နှင့် '၄' အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ရာခိုင်နှုန်းစီအား စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများ၏ သုံးပုံတစ်ပုံအား လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ၎င်းတို့မှာ
ချေးယူ၍ လည်းကောင်း၊ လုပ်အားခကြိုယူခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း ဖြေရှင်းကြပါသည်။

(င-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား(၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကဲဖြတ်ပုံစံအရ	ကဏ္ဍ	မ	ပမာဏ
မသိသေးသော စာမျက်နှာများကို ရှိသမျှ ဖော်ပြရန်အတွက်			
မသိသေးသော/ရပ်စဲနေသော စာမျက်နှာများကို ရှိသမျှ ဖော်ပြရန်အတွက်			
	အဓိကအားဖြင့် အတည်ပြု		
ဆက်လက်မသိသော စာမျက်နှာများသည် အချို့သော အချက်အလက်များ	၈		
ဆက်လက်မသိသော စာမျက်နှာများသည် အချို့သော အချက်အလက်များ			
အခြားအချက်အလက်များကို ဖော်ပြရန်အတွက် အချက်အလက်များကို ဖော်ပြရန်အတွက်			

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများရှိသောလည်း မိသားစုစောင့်ရှောက်မှု (သို့မဟုတ်) ရပ်ရွာ စောင့်ရှောက်မှု အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ဆင်းရဲသော အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်ရှိပါသည်။

(င-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား(၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေနှင့် ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအမံများ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား (မရှိရန်တစ်ခု ကိသားစုအတွက်)			စွမ်းဆောင်ရည်ရှိမှု (ထိခိုက်မှုအန္တရာတ် နှုန်းလျက်အောက်တွင် ဖြစ်စေမည့်အစီအမံမပါဘဲ)		
		နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁	မြေရေကြီးမှု	✓			✓		
၂	လျှပ်စစ်ပတ်စနစ် ရေကြီးခြင်း	✓			✓		
၃	မန်တိုင်းဒီရေ	-			-		
၄	ဆူနမီ	-			-		
၅	တိုင်းပန်းမန်တိုင်း	-			-		
၆	လေဆင်နှုတ်ခြင်း	-			-		
၇	ငလျင်	-			-		
၈	အပူရေခြင်း	-			-		
၉	ထိခိုက်မှုကြောင့်အန္တရာတ်ရေခဲရေခဲမှု	-			-		
၁၀	အပူရေခြင်း	✓			✓		
၁၁	မိုးသိမ်းခြင်း	-			-		
၁၂	မိုးသိမ်းခြင်း	-			-		
၁၃	တစ်စီးလေခတ်ခြင်း	-			-		
၁၄	မြေကမ်းမပါခြင်း	-			-		
၁၅	ကမ်းရိုးတန်းတိုက်ခတ်မှု	-			-		
၁၆	မြေခြင်း	-			-		
	လူကြီးကြီး၊ ဘဝအန္တရာတ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁၇	စားနပ်ရိက္ခာမပူလုံမှု		✓		✓		
၁၈	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှုံးစွန့်မှု(မြေရေ)		✓		✓		
၁၉	မြေခြင်း၊ မြေသိမ်းယာခြင်း	✓			✓		
၂၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	✓			✓		
၂၁	ငှက်ဖျားရောဂါ	✓			✓		
၂၂	တီဘီရောဂါ	✓			✓		
၂၃	ကုသရန်အခက်အခဲရှိရောဂါ	-			-		

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ (မန်ဂလာတစ်ခု ကျသောအခါ)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုကြောင့် နည်းလျက်ထည့်သွင်း ဖြစ်စေသည့်အစီအမံများ)		
၂၄	ကမ်းရေတဝါ	-			-		
၂၅	ပြင်တိုင်းဖွဲ့ပိကုန်	-			-		
၂၆	တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါများ		✓		✓		
၂၇	လူကုန်ကူးခြင်း	-			-		
၂၈	ဝေးလံခေတ်သီ/ လမ်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲခြင်း	✓			✓		

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဟုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းစသည့်အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါက ယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူရွာသားများ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက ကျေးရွာ၏ မည်သို့သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုမည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံစားကြရပါသလဲ။

(ဥပမာ။ ။ အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စု အောက် - နိမ့်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ မှ ၅၀ အိမ်ထောင်စု - လတ်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၅၀ အိမ်ထောင်စုအထက် - မြင့်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျပန်းအလုပ်သမားများအတွက် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုနှင့် တိရစ္ဆာန်ရောဂါကျရောက်မှုများ အသင့်အတင့်ရှိနေပါသည်။

(င-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ (မန်ဂလာတစ်ခု ကျသောအခါ)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုကြောင့် နည်းလျက်ထည့်သွင်း ဖြစ်စေသည့်အစီအမံများ)		
	သဘာဝအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁	လူငယ်	✓			✓		
၂	အမျိုးသမီးဦးစီးသည့်ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု		✓		✓		
၃	ဆင်းရဲသားအိမ်ထောင်စု		✓		✓		

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ (မရှိရတ်စီ ကိသားစုရေရက်)			စွမ်းအားစိုက်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေး နည်းလမ်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ဖြစ်ပေါ်မှုအစီအမံများ)		
		နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာကျရောက်နိုင် သောအိမ်ထောင်စု/ ကုန်ရောင်း ထူပြင်အသေတွင်နေထိုင်သူ	-			-		
၅	ပင်လယ်/ မြစ်ကမ်းဘေးနေထိုင်သူများ	-			-		
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများစွာ နရောင်တွင်နေထိုင်သူများ	✓			✓		
၇	ပြည်တွင်းနရောင်စနစ်၊ ရွာပြင်ခံရသူ များ(IDP)	-			-		
၈	မြေဆီလျော်နေထိုင်သူများ	-	✓		✓		
၉	ငါးစာနိမ့်ရင်များ	-			-		
၁၀	လက်လုပ်လက်စားကျပ်များ		✓		✓		
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	-			-		
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခရပ်ယာတွင်နေထိုင် သူများ	-			-		
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင်နေထိုင်သူများ	-			-		
၁၄	ရွာတွင်းလုပ်သားများ	-			-		
၁၅	လှည့်လည်သွားလာ၍ စားရောင်းသူများ	-			-		
၁၆	နရောင်ပြန်အခြေပြုသူများ	✓			✓		
၁၇	ရွာပြင်လုပ်သားများ	-			-		
၁၈	ကားမောင်းဖို့အသက်မွေးသူများ	-			-		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာရှိလူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စုများ စသည်တို့သည် မည်သို့ သော အခြေအနေများတွင် လွယ်လွယ်ကူကူ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက မည်မျှ အထိ ထိခိုက်ကြပါသနည်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၁) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမတ်အစား (မနှစ်စာစာရင်း)	အဖွဲ့ဝင်အရေအတွက်			လုပ်ငန်းအမျိုးအမည် (အနည်းဆုံးအစဉ်အဆက် ၅ နှစ်အတွက်)	စွမ်းဆောင်ရည် (မနှစ်စာစာရင်း)
			အမျိုးသမီး	အမျိုးသား	စုစုပေါင်း		
၁		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကုန်စည်ရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးရေး ☐ အခြား ☐ သစ်ပင်/အပင်စေ့များလေ့လာရေး ☐ လက်မှုအသုံးပြုပညာရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
၂		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကုန်စည်ရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးရေး ☐ အခြား ☐ သစ်ပင်/အပင်စေ့များလေ့လာရေး ☐ လက်မှုအသုံးပြုပညာရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
၃		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကုန်စည်ရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးရေး ☐ အခြား ☐ သစ်ပင်/အပင်စေ့များလေ့လာရေး ☐ လက်မှုအသုံးပြုပညာရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံအုပ်စု - လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့စသည်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (မန်ဂလာတစ်ခင်းသားအဖအဖွဲ့)							အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရရှိနိုင်သည်။)			
		၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	ပညာရေး	☐	ငွေကြေး	☐
၁		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	ကျန်းမာရေး	☐	ဘာသာရေး	☐
									စိုက်ပျိုးရေး/အခြား	☐		☐
									သစ်တောရေးရာ/လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး	☐		☐
၂		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	ပညာရေး	☐	ငွေကြေး	☐
									ကျန်းမာရေး	☐	ဘာသာရေး	☐
									စိုက်ပျိုးရေး/အခြား	☐		☐
									သစ်တောရေးရာ/လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး	☐		☐
၃		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	ပညာရေး	☐	ငွေကြေး	☐
									ကျန်းမာရေး	☐	ဘာသာရေး	☐
									စိုက်ပျိုးရေး/အခြား	☐		☐
									သစ်တောရေးရာ/လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး	☐		☐

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

- (၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သော အဖွဲ့အစည်း(ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ-ဓမ္မစကူးလ်ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)
- (၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ- Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)
- (၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
- (၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
- (၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - GIZ, UKAid, US Aid, စသည်)
- (၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၇) ပုဂ္ဂိုလ်ကအဖွဲ့အစည်းများ
နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာ ထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ ဥပဒေ၊

နည်းဥပဒေလမ်းညွှန်ချက်များဖြင့်ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ - သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ မြစ်မီး

ရောင်စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်းမပြုပါရန်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား (မြေပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ)

ဇယား(၁၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအမျိုးအမည်	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အမှီအခိုအကူခံအိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ပိုင်ဆိုင်မှုအမျိုးအမည်
၁	မြေယာမဲ့	၂၉		မြေယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအထက်	၃၅		ဆင်ရဲယာမဲ့
၃	၂.၅ ဧက မှ ၅ ဧက	၁၅		ထွက်ကုန်
၄	၅ ဧက မှ ၁၂.၅ ဧက	၁၁		ထွက်ကုန်
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၁၀		ထွက်ကုန်
က	စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စုစုစုပေါင်း	၁၀၀		

ရင်းမြစ် . . . (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ဦးရေမှာ အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၄၂% ခန့် ရှိပါသည်။

(၂) အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသွင်း (ဧက)	ရေအရင်းအမြစ်			
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရေသွင်း အလျက် (မန်ရိုတစ်ခု ကိုသာ ဖြစ်ပါ)	လုံခြုံရေးရေ (မန်ရိုတစ်ခုကိုသာ ဖြစ်ပါ)	လွန်ခဲ့သော (၁၀) နှစ်က အခြေခံ (မန်ရိုတစ်ခုကိုသာ ဖြစ်ပါ)	တိုးတက်မှု
၁	ဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရေသွင်း အလျက် ☐ ဖြစ်ပါ ☐	ရေ ☐ မရေ ☐ ဖြစ်ပါ ☐	ဟုတ် ☐ တိုး ☐ ဖြစ်ပါ ☐	
၂	ရေကန်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရေသွင်း အလျက် ☐ ဖြစ်ပါ ☐	ရေ ☐ မရေ ☐ ဖြစ်ပါ ☐	ဟုတ် ☐ တိုး ☐ ဖြစ်ပါ ☐	
၃	မြစ်ရေတံတိုင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရေသွင်း အလျက် ☐ ဖြစ်ပါ ☐	ရေ ☐ မရေ ☐ ဖြစ်ပါ ☐	ဟုတ် ☐ တိုး ☐ ဖြစ်ပါ ☐	

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (ဧက)	ရေစနစ်ပုံစံ			
			တစ်စုံတစ်ရာတည်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အလုပ်အကိုင် (မနှစ်ခြင်းကိုင်ရန်)	လက်ကိုင်ကိုင်ကိုင် (မနှစ်ခြင်းကိုင်ရန်)	လက်ကိုင်ကိုင်ကိုင် (မနှစ်ခြင်းကိုင်ရန်)	လက်ကိုင်ကိုင်ကိုင် (မနှစ်ခြင်းကိုင်ရန်)
၄	ရေသွင်းစနစ်		တစ်စုံတစ်ရာတည်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အလုပ်အကိုင် ☐ မနှစ်ခြင်းကိုင်ရန် ☐	ရရှိ ☐ မရရှိ ☐ မနှစ်ခြင်းကိုင်ရန် ☐	လက်ကိုင်ကိုင်ကိုင် ☐ တစ်စုံတစ်ရာ ☐	အလုပ်အကိုင်အလုပ်အကိုင် ☐
၅	အဝစီတိတိ	၁	တစ်စုံတစ်ရာတည်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အလုပ်အကိုင် ☐ မနှစ်ခြင်းကိုင်ရန် ☐	ရရှိ ☐ မရရှိ ☐ မနှစ်ခြင်းကိုင်ရန် ☐	လက်ကိုင်ကိုင်ကိုင် ☐ တစ်စုံတစ်ရာ ☐	အလုပ်အကိုင်အလုပ်အကိုင် ☐
၆	လက်ကိုင်ကိုင်ကိုင်		တစ်စုံတစ်ရာတည်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အလုပ်အကိုင် ☐ မနှစ်ခြင်းကိုင်ရန် ☐	ရရှိ ☐ မရရှိ ☐ မနှစ်ခြင်းကိုင်ရန် ☐	လက်ကိုင်ကိုင်ကိုင် ☐ တစ်စုံတစ်ရာ ☐	အလုပ်အကိုင်အလုပ်အကိုင် ☐
၇	စစ်ဆေးရေး		တစ်စုံတစ်ရာတည်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အလုပ်အကိုင် ☐ မနှစ်ခြင်းကိုင်ရန် ☐	ရရှိ ☐ မရရှိ ☐ မနှစ်ခြင်းကိုင်ရန် ☐	လက်ကိုင်ကိုင်ကိုင် ☐ တစ်စုံတစ်ရာ ☐	အလုပ်အကိုင်အလုပ်အကိုင် ☐
၈	ခရီးစဉ်	၂.၀	တစ်စုံတစ်ရာတည်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အလုပ်အကိုင် ☐ မနှစ်ခြင်းကိုင်ရန် ☐	ရရှိ ☐ မရရှိ ☐ မနှစ်ခြင်းကိုင်ရန် ☐	လက်ကိုင်ကိုင်ကိုင် ☐ တစ်စုံတစ်ရာ ☐	အလုပ်အကိုင်အလုပ်အကိုင် ☐

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်ချော့ချောင်းရှိပါသည်။ မိုးစပါးအတွက် ချောင်းရေနှင့်မိုးရေကို အဓိကအားထား၍ စိုက်ပျိုးပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား(၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စတုရန်းပေ စတုရန်း ဧက	တစ်စုံတစ်ရာ အထွက်နှုန်း				သီးနှံပုံစံ သည့်ကလ		သွင်းကိုင် လက်ကိုင် (မနှစ်ခြင်းကိုင်ရန်)		အခြားရရှိနိုင်မှု (မနှစ်ခြင်းကိုင်ရန်)		ထိခိုက်မှု (မနှစ်ခြင်းကိုင်ရန်)	
		ယူ နစ်	အ နည်း	အ နည်း	ပျော် မချ	မ	ထိ	မ	လ	မ	လ	မ	လ
မုန့်ပဲ	၄၄၀.၀	တစ်	၄၀	၈၀	၈၀	ဇွန်	နိုဝင်	မ	လ	မ	လ	မ	လ
								မ	လ	မ	လ	မ	လ
								မ	လ	မ	လ	မ	လ

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ မိုးနှင့် နွေစပါးကို အဓိက စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မတ်ပဲစိုက်ပျိုးသူများလည်းရှိပြီး ကွမ်း၊ ငရုတ်၊ ရုံးပတီ၊ ချဉ်ပေါင် စသည့်သီးပင်စားပင်လေးများလည်း တနိုင်တပိုင်စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်ကိရိယာအစားအနံ	တစဦးချင်းပိုင်	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု	အဖွဲ့အစည်း	ငွေကြေးမလုပ်သည့်ပိုင်ဆိုင်မှုအသွင်
ထွန်ကန်	၁			
လက်ကန်/ထွန်ကန်	၂၇			၄၄
အစေ့ချက်				
ရိတ်သိမ်းခြွေစက်	၁			၇၀
ရိတ်သိမ်းစက်				
ခြွေစက်	၃			
ရေစက်	၁၉			၅၂
ခြွေစက်/ရေစက်				
မြက်ရိတ်စက်				

ရင်းမြစ်... (၁)အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ လယ်ဧကနည်းပါးသောသူများမှာ နွားများဖြင့်လည်းကောင်း၊ စက်များ ငှားရမ်း၍ လည်းကောင်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ယောင်မြောက် / ရယ်သင်္ကေတ (မနှုတ်တစ်ခုကိုသာ ထည့်ရန်။ ဇယား(၁၇) နှင့် ၁၈ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြည့်ရန်။ မြေရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များကိုသာ 'မြေပေါ်' ဟုသတ်မှတ်ကြရန်။)			
သားထုတ်/သိင်္ဃတုအသား	အလွန်ကောင်း ☐	ကောင်း ☐	သင့်တော်မှု ☒	မြေပေါ် ☐
လယ်ယာသုံးသုံးနှုန်းမှု	အလွန်ကောင်း ☐	ကောင်း ☐	သင့်တော်မှု ☒	မြေပေါ် ☐
ဖျက်ပျက်/အရင်းအမြစ်	ယောင်မြောက် ☐		အသင့်အတင့်ရှိ ☒	မြေပေါ် ☐
အသုံးပြုခြင်း	အလွယ်တကူရသည် ☐		ရသည် ☒	မြေပေါ် ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိခြင်း	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို လွယ်ကူစွာ ရရှိနိုင်သည် ☐			
	သီးနှံမျိုးစေ့များကို လွယ်ကူစွာ ရရှိနိုင်သည် ☒			မြေပေါ် ☐
သားထုတ် / အသုံးပြုခြင်း	လွယ်ကူစွာ ရရှိသည် ☐			ရသည် ☒
နည်းအမျိုးမျိုးအသုံးပြုခြင်း	လွယ်ကူစွာ ရရှိသည် ☐			ရသည် ☒

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက် / ရုပ်သိမ်းချက် (မနှုတ်ခံစားရန်၊ ယေးဘဉ် နှင့် ၁၈ ကိုးဆိုင်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေရန်၊ ဖြေရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆချက်များအပေါ် 'ဖြေပါ' 'ဟူသောအကွက်ကိုဖြည့်ရန်။)			
တုတ်တုတ်ဆေး၊ တော်မြတ်ရှေ့ အခြေအတုပဒေသွင်းအာစာများ	လွယ်ကူစွာ ယယ/ရနိုင်သည် ☐	ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☒	ဖြေပါ ☐	
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐	ရနိုင်သည် ☒	ဖြေပါ ☐	
နည်းဥပဒေ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐	ရနိုင်သည် ☒	ဖြေပါ ☐	
သီးနှံထွက်နှုန်းသွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာ နှုတ်ချွန်မှုနှင့် မှန်ကန်စွာ ပြုစုရောင်းချနိုင်သည် ☐			
	သီးနှံများကို ရောင်းချနိုင်သည် ☒			ဖြေပါ ☐
ရေသိဉ်တု အခြေပြင်လဲမှု (အပူခန်း၊ မိုးရေခန်း)	ထိခိုက်သည် ☒	မထိခိုက်ပါ ☐	ဖြေပါ ☐	

ရင်းမြစ်...(၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးဆွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု၊ သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ မြို့နှင့် အလွန် အလှမ်းမဝေးသဖြင့် မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနသို့ ချိတ်ဆက်နိုင်ပါ သည်။ ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများလည်း အလွယ်တကူ ဝယ်ယူ ရရှိနိုင်ပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက် / ရုပ်သိမ်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ဖြစ်သည်။ ယေးဘဉ် နှင့် ၁၈ ကိုးဆိုင်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေရန်၊ ဖြေရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆချက်များအပေါ် 'ဖြေပါ' 'ဟူသောအကွက်ကိုဖြည့်ရန်။)			
သဘာဝအခြေသို့တုတ်အထွေး	ဖြေပါ ☐	ရေသိဉ်တုမရ ☒	ဖြေပါ ☐	
လယ်ယာအသုံးအနှုန်း	လယ်ယာအသုံးအနှုန်းရှိပါ		☒	
	လယ်ယာအသုံးအနှုန်းမရှိပါ		☐	
	လယ်ယာအသုံးအနှုန်းသေအတန်ရှိသည်		☐	
	ပလတ်မြေသည်		☐	
	ပလတ်မြေသေအတန်ရှိသည် ☐	ဖြေပါ ☐	☐	
ထိုက်ဖျိုးရေအရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒	လုံးစမရ ☐	ဖြေပါ ☐	
အနီးရှိမြစ်ဝှမ်း	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒	လုံးစမရ ☐	ဖြေပါ ☐	
သီးနှံပျိုးထုံးရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒	လုံးစမရ ☐	ဖြေပါ ☐	
သဘာဝအခြေ / အောက်နတ်မြေရှေ့ အခြေအတုပဒေသွင်းအာစာများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒	လုံးစမရ ☐	ဖြေပါ ☐	
တုတ်တုတ်ဆေး၊ တော်မြတ်ရှေ့ အခြေအတုပဒေသွင်းအာစာများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐	လုံးစမရ ☐	ဖြေပါ ☒	
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒	လုံးစမရ ☐	ဖြေပါ ☐	

ပြဿနာရှာဖွေအခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက် / ရက်သတ်ချက် (အနည်းဆုံးတစ်နှစ်အထက်ရှိရမည်။ ယောဇာဂ္ဂ နှစ်ဝက် ကိုးဆယ်ဆယ်စာတော်များဖြင့်ရန်။ (အချိန်မလီအပ်ဟု ယူဆချက်များကို 'ပြောပါ' 'ဟူသောကွက်ကိုရန်။)		
နည်းစည်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်၊ အခြေခံ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒	လုံးဝမရ ☐	ပြောပါ ☐
သီးနှံထွက်နှုန်းကန့်သတ်မှု	သီးနှံများအားလွယ်ကူစွာရှာဖွေနိုင်မှုကန့်သတ်ခြင်းရှိပါ		☐
	သီးနှံများအားရောင်းချရန်ထွက်မရှိပါ ☐ ပြောပါ ☒		
ဖျက်စီးမှုရှောင်ကြဉ်ရေး	ဆိုးရွားစွာ ☐ အသင့်အတင့် ☒ အနည်းငယ် ☐	ပြောပါ ☐	
ရေထိတုဒဏ်ခံနိုင်သည့် သီးနှံများရှာဖွေ ပတ်သက်သောတင်းအချက်အလက် လက်လှမ်းမီမှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒	လုံးဝမရ ☐	ပြောပါ ☐
ရေသီအလိုက် ရေထိတုဒဏ်ခံနိုင်မှုများ ရှာဖွေသိရှိနိုင်မှုမရှိခြင်းအကြောင်းများ လက်လှမ်းမီမှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒	လုံးဝမရ ☐	ပြောပါ ☐

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂)သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ နှစ်စဉ် သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်မှုများရှိသဖြင့် ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများ အသုံးပြုမှုများ
ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးမှာ နွေစပါးအတွက် အစိစိတွင်းများကို အားပြုရသဖြင့် အခက်အခဲ ရှိပါသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အဓိကစင်္ကြံ	ကောင်ရင်း
မ ဖွံ့ဖြိုးရေး		
နံ့	၃	၉
မ ဖွံ့ဖြိုးရေး		
နံ့		
ကမ္ဘာ		
မြင်း		
မြင်း		

မ ဇွဲပြုရမည့် ငါးပုလင်း	မ ဇွဲပြုရမည့် ငါးပုလင်း လုပ်ငန်းစဉ်အစီအစဉ်	ကောင်ရေ
လင်း		
ဆိတ်		
သိုး		
ဝက်	၁၄	၁၄
ကြက်	၃၉	၁၄၀
ဘဲ	၄၄	၅၁၄
နို့တိုက်		
ငါးပုလင်း		
ငါးအန်		
ပုလင်း		
ကန်မ ဇွဲပြုရမည့် ငါးပုလင်း		
ရေခဲမ ဇွဲပြုရမည့် ငါးပုလင်း		
ကန်မ ဇွဲပြုရမည့် ငါးပုလင်း		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် နွားမွေးမြူသူများရှိပါသည်။ ဝက်ကို စီးပွားဖြစ်မွေးမြူ သည့် အိမ်ထောင်စု တစ်ခုရှိပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	အကျိုးပြုမှု/ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (မည်သို့တစ်ခုခုဖြစ်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ခြုံငုံဆက်စပ်ဖော်ပြပါ။ မြေရန်မလိမ့်မည်ဟု ယူဆချက်များအရ 'မြေရန်' 'ဟူသော အကွက်ကို ဖြည့်ပါ။)		
ဇွဲပြုရမည့်			
စားနပ်ရိက္ခာ	ပေးချမ်း ☐	အသင့်အတင့် ☒	မြေရန် ☐
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရရှိ ☐	အသင့်အတင့်ရရှိ ☒	မြေရန် ☐
မိမိတို့စားသုံးရန် လက်လှမ်းမီ	မိမိတို့စားသုံးရန်မညီညွတ်ဟူရန် ☐	မိမိတို့စားသုံးရန်မညီညွတ်ဟူရန် ☒	မြေရန် ☐
အခြား	အသင့်အတင့်ရရှိ ☐	အသင့်အတင့်ရရှိ ☒	မြေရန် ☐

အခွင့်အလမ်း	အောင်မြင်မှု/ရက်လက်စွာ (မနှစ်ခြိုက်စေရန်အတွက်၊ ယေဘုယျအားဖြင့် ၂၁ရက်ခန့်ဆက်တိုက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်၊ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောချက်များအားဖြင့် 'ဖြေဆိုပါ' 'ဟုသေချာအကွက်ကိစ္စအားဖြင့်')		
သွင်းအာဝဏ္ဏ (အစဉ်အဆက် အစဉ်အဆက်သည်) အစဉ်အဆက်	သွင်းအာဝဏ္ဏများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐	သွင်းအာဝဏ္ဏများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☒	ဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့်နည်းပညာ ဖွံ့ဖြိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူ ရရှိသည်။ ☐	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရရှိသည်။ ☒	ဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းချမှု	ထုတ်ကုန်များအလွယ်တကူစွာရောင်းချနိုင်မှုနှင့်စနစ်တကျရောင်းချနိုင်သည် ☐	ထုတ်ကုန်များအလွယ်တကူစွာရောင်းချနိုင်သည် ☒	ဖြေဆိုပါ ☐
အိမ်ခြံမြေအတွင်း မြေရေသောက်စက်များ	အလုံအလုံရှိသည် ☐	အသင့်အတင့်ရှိသည် ☒	ဖြေဆိုပါ ☐
ဝါးလုပ်ငန်း			
ဝါးလုပ်ငန်းအားဖြင့် အသုံးပြု	အလွန်ကောင်း ☐	ကောင်း ☐	သင့်တော်စွာ ☒
ဝါးလုပ်ငန်းအားဖြင့် လက်လှမ်းမီမှု	လုံလောက် လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိသည် ☒	ဝယ်ယူရရှိသည် ☐	ဖြေဆိုပါ ☐
အစားအသုံး	လုံလောက် လွယ်ကူစွာရရှိသည် ☒	ရရှိသည် ☐	ဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအာဝဏ္ဏလက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအာဝဏ္ဏများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐	သွင်းအာဝဏ္ဏများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐	ဖြေဆိုပါ ☒
နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူ ရရှိသည်။ ☐	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရရှိသည်။ ☐	ဖြေဆိုပါ ☒
ထုတ်ကုန်ရောင်းချမှု	ထုတ်ကုန်များအလွယ်တကူစွာရောင်းချနိုင်မှုနှင့်စနစ်တကျရောင်းချနိုင်သည် ☐	ထုတ်ကုန်များအလွယ်တကူစွာရောင်းချနိုင်သည် ☐	ဖြေဆိုပါ ☒
ဝါးလုပ်ငန်းရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည် ☐	အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည် ☒	ဖြေဆိုပါ ☐
ရေသိုလှေဖြင့် မြေရေ (အပူရင်း၊ မီးရောင်)	ထိခိုက်သည် ☒	မထိခိုက်ပါ ☐	ဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုနည်းပါးပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရပ်သတ်ချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရှိနိုင်သည်။ ဇယား၂၀ နှင့်၂၁ ကိုဆိုင်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ (ဖြေဆိုရန်မလိုအပ် ဟူသည့်အချက်များကိုသာ 'ဖြေဆိုပါ' 'ဟူသောအကွက်ကိုဖြည့်ရန်။)		
မွေးမြူရေး			
စောကျက်ခြင်း	စောကျက်ခြင်းမရှိပါ ☒ စောကျက်ခြင်းမရှိပါ ☐ ဖြေဆိုပါ ☐		
ရေရရှိမှု	ရေရရှိပါသည် ☐ ရေလုံလောက်မှုမရှိပါ ☐ ဖြေဆိုပါ ☒		
မျိုးကင်းစင်ရစေရန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကင်းစင်ရစေရန်အလွယ်တကူမရနိုင်ပါ ☒ မျိုးကင်းစင်ရစေရန်အလွယ်တကူမရပါ ☐ ဖြေဆိုပါ ☐		
အန္တရာယ်	အန္တရာယ်ကင်းမရှိပါ ☐ အန္တရာယ်မရှိပါ ☐ ဖြေဆိုပါ ☒		
သွင်းအာစာ(မွေးမြူရေးအစာ အစာသည်)အတွက်	သွင်းအာစာအလွယ်တကူမရနိုင်ပါ ☒ သွင်းအာစာအလွယ်တကူမရပါ ☐ ဖြေဆိုပါ ☐		
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ	နည်းပညာအသိပညာရပ်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုအလွယ်တကူမရနိုင်ပါ ☒ နည်းပညာအသိပညာရပ်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုအလွယ်တကူမရပါ ☐ ဖြေဆိုပါ ☐		
ထုတ်ကုန်ရောင်းချမှု	ထုတ်ကုန်အလွယ်တကူမရနိုင်ပါ ☐ ထုတ်ကုန်အလွယ်တကူမရနိုင်ပါ ☐ ဖြေဆိုပါ ☒		
အိမ်ခြံမြေအတွင်း မြေရေလုံလောက်မှု	အလုံလောက်မှုမရှိပါ ☒ အလုံလောက်မှုမရှိပါ ☐ ဖြေဆိုပါ ☐		
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးပုလွန်မွေးမြူရန် ရေပြေအေးအေး	ရေပြေအေးအေးမရှိပါ ☐ ဖြေဆိုပါ ☒		
ငါးပုလွန်သားထုတ် လက်လှမ်းမီမှု	လက်လှမ်းမီမှုမရှိပါ ☐ လက်လှမ်းမီမှုမရှိပါ ☐ ဖြေဆိုပါ ☐		
အန္တရာယ်	လက်လှမ်းမီမှုမရှိပါ ☒ လက်လှမ်းမီမှုမရှိပါ ☐ ဖြေဆိုပါ ☐		
သွင်းအာစာ လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအာစာအလွယ်တကူမရနိုင်ပါ ☐ သွင်းအာစာအလွယ်တကူမရပါ ☐ ဖြေဆိုပါ ☒		
နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ	နည်းပညာအသိပညာရပ်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုအလွယ်တကူမရပါ ☐ နည်းပညာအသိပညာရပ်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုအလွယ်တကူမရပါ ☐ ဖြေဆိုပါ ☒		
ထုတ်ကုန်ရောင်းချမှု	ထုတ်ကုန်အလွယ်တကူမရနိုင်ပါ ☐ ထုတ်ကုန်အလွယ်တကူမရနိုင်ပါ ☐ ဖြေဆိုပါ ☒		
ငါးမွေးမြူရေးရရှိမှု	မလွယ်တကူပါ ☐ ဖြေဆိုပါ ☒		
အာစာအလွယ်တကူမရနိုင်ပါ သားထုတ်လုပ်မှု (ဥပမာရေပြေခြင်းနှင့် မျိုးကင်းစင်ခြင်း)	ထိခိုက်သည် ☐ မထိခိုက်ပါ ☐ ဖြေဆိုပါ ☒		

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရုပ်လက်အချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရှိနိုင်သည်။ ဇယား၂၀ နှင့်၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေရန်။ (ဖြေရန်မလိုအပ် ဟူသောအချက်များကိုသာ 'ဖြေပါ' ဟူသောအကွက်ကိုဖြည့်ရန်။)			
အပူချိန်မြင့်လေမှုမရှိခြင်း	နည်း ☒	မချင်း ☐	မရှိ ☐	ဖြေပါ ☐
မိုးရေအန္တရာယ်များခြင်း	နည်း ☒	မချင်း ☐	မရှိ ☐	ဖြေပါ ☐
ရာသီဥတုခန့်မှန်းချက်များနှင့် ပင်လယ်ငါးစမ်းခြင်းနှင့်ငါး ဖွင့်ရင်းလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာအကြံဉာဏ်များ လက်လှမ်းမီခြင်း	အလွယ်တကူမရ ☐		လုံးဝမရ ☐	ဖြေပါ ☒

ရင်းမြစ်...(၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု ၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ ကုဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်
ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများကြောင့် မိုးများခြင်း၊ အပူချိန်ပြောင်းလဲမှုမြန်ခြင်းများ
တစ်ခါတစ်ရံ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိပါသည်။ တိရိစ္ဆာန်ရောဂါကျရောက်မှုများလည်းရှိပါသည်။

(ခ-ခ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရုပ်လက်အချက် (မနှုတ်တစ်ခုကိုသာဖြည့်ရန်၊ ဇယား ၂၂ နှင့်၂၃ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေရန်။ ဖြေရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆအချက်များကိုသာ 'ဖြေပါ' ဟူသောအကွက်ကိုဖြည့်ရန်။)			
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှု	မချင်း ☐	အသင့်အတင့် ☒	ဖြေပါ ☐	
လယ်ယာသစ်တီထွင်ကုန်မဟုတ် သောအခြားသေတ္တာကုန်များကို ရောင်းချရန်အတွက်ရှိခြင်း	အတွက်ကမ်းစပ်သည် ☐ ဖြေပါ ☐	အတွက်အသင့်အတင့် ☒	☐	
အတွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	အတွက်အခြားကမ်းစပ်စွဲနားလည်သိရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်လည်သည် ☒		ဖြေပါ ☐	
လမ်းမနှင့်ဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ကမ်းစပ် ☐	သင့် ☒	ဖြေပါ ☐	
ကုန်ပြင်ပရရှိနိုင်ခြင်း	ယင်းများ ☐	သင့် ☒	ဖြေပါ ☐	
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	ကမ်းစပ် ☐	သင့် ☐	ဖြေပါ ☒	
အန္တရာယ်ရှိခြင်း	လုံခြုံစွာလွယ်ကူစွာရရှိနိုင်သည် ☐ အန္တရာယ်ရှိသည် ☒		ဖြေပါ ☐	

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရပ်သတ်ချက် (မှန်ကန်စွာစစ်ဆေးရန် ယေးဝး ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုဆိုင်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှပြုရန်။ ဗြိတိန်မလိအပ်ဟု ယူဆအချက်များကို 'ဗြိတိန်' ဟူသောအကွက်ကိုဖြည့်ရန်။)		
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းစဉ် ဆိုင်ရောင်းရန်အသေးစား / အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	နည်းစဉ်နည်းစာအား / အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူရရှိသည်။ ☐ နည်းစဉ်နည်းစာအား / အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများရရှိသည်။ ☒ ဗြိတိန် ☐		
အလုပ်နှင့်လိက်ထူထောင်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့်ဆိုင်သော ယဉ်ကျေးမှုတတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်သည် ☐ အသင့်အတင့် ☒ ဗြိတိန် ☐		
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ	များ ☐	အသင့်အတင့် ☒	ဗြိတိန် ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု ၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအဖြစ် ဆန်စက် လုပ်ငန်း၊ ဈေးရောင်းခြင်း၊ လက်သမား၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ အထည်ချုပ်လုပ်သားနှင့် နေ့စားလုပ်သား စသဖြင့် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၂) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ**
 ယေး(၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရပ်သတ်ချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရှိရမည်။ ယေးဝး ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုဆိုင်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှပြုရန်။ ဗြိတိန်မလိအပ်ဟု ယူဆအချက်များကို 'ဗြိတိန်' ဟူသောအကွက်ကိုဖြည့်ရန်။)		
လုပ်သားအင်အားရရှိမှု	ရင်းနှီး ☐	လုံခြုံမှု ☐	ဗြိတိန် ☒
လယ်ယာသစ်သွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြားသေထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန်အတွက်ရရှိခြင်း	အတွက်အား ☐	ချက်မရှိ ☐	ဗြိတိန် ☒
အတွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရရှိခြင်း	အတွက်အခြားကို ကောင်းစွာလည်လုပ်နေသလည်း ☐ လုံခြုံသလည်း ☐	ဗြိတိန် ☒	
လမ်းစဉ်ဆက်သွယ်ရေးအခက်အခဲ	ညံ့ ☐	အလွန်ညံ့ ☐	ဗြိတိန် ☒
ကုန်ကြမ်းရရှိခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိနည်းသည် ☐	ကုန်ကြမ်းမရှိ ☐	ဗြိတိန် ☒
လျှပ်စစ်မီးရရှိခြင်း	ရရှိရပါ ☐	လုံခြုံရပါ ☒	ဗြိတိန် ☐

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရပ်လတ်ချက် (အနည်းဆုံးစာစစ်နှစ်အထက် ဖြစ်သည်။ ယေး(၂၂) နှစ်၊ ၂၃ ကိုးဆိုင်ဆက်စစ်ဆေး ပြီးမှပြန်ရန်၊ အခွန်မလီအပ်ဟု ယူဆော အချက်များအပေါ် 'ဖြေပါ' 'ဟူသော အကွက်ကို ဖြည့်ရန်။)
အခွန်ရှိခြင်း	လိပ်စာလွှာကုမ္ပဏီအရရှိပါ ☐ ဖြေပါ ☒
အသက်မွေးဝမ်းကြေးနည်းစည်း၊ ဆိုင်ရုံးရုံးအသုံး / အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	နည်းစည်းချုပ်အား / အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရပါ ☐ နည်းစည်းချုပ်အား / အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရပါ ☐ ဖြေပါ ☒
အလုပ်နှင့်လိက်ထူထောင်မှု (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကြေး ပြုနိုင်သော သဘာဝစာရင်းစာတတ်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်းမရှိ ☐ လုံးဝမတတ် ☐ ဖြေပါ ☒
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း ☒ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ ☐ ဖြေပါ ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု ၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသဖြင့် ကန်ကြီးထောင့်မြို့၊ ပုသိမ် မြို့များရှိ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသူများ ရှိပါသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ယေး(၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အမိန့်ထုတ် စာရင်း အတု	ပြည်တွင်း			ပြည်			လူကြီး		
			ကဏ္ဍ	မ	ပရောင်း	ကဏ္ဍ	မ	ပရောင်း	ကဏ္ဍ	မ	ပရောင်း
၁	ရ ဓနိတိသွား လက်ထပ်သည့် တစ်နှစ်အနည်းဆုံး ရရှိအပ်အမိန့်ထုတ် စာရင်း										
	က ဓနိတိသွား										
၂	၃လ အထိ										
	၆လ အထိ										
	၁၂လ အထိ										
	၁၂လ အထက်										

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု/ မဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒပါ မှု/မပါမှု စသည်ဖြင့်မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန်အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့်အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည်ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနဒေသတစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်းတစ်နယ် တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို **‘ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ’** ဟု သတ်မှတ် သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊ အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေရသူများသည်လည်း ဤဇယား တွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ သားသမီးနှင့် ဆွေမျိုးများထံတွင်ခိုလှုံရန်၊ မှီခိုရန် သွားရောက်အခြေချနေသော၊ ကျန်းမာရေးအရ အမြဲတမ်းရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဤဇယားတွင်အကျုံးဝင်ပါသည်။ ခေတ္တပညာ သွားရောက်သင်ကြားနေသူများ၊ ခေတ္တကျန်းမာရေးကုသမှုခံယူနေသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင် ပါ။ ယခင်ကရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနတွင် ပြန်လည်အခြေချ နေထိုင်လျက်ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင်အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလက်တလောတွင် ခရီးယာယီသွားနေသူများ သည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

(ဂ-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်း

ဇယား(၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရင်း	လဂျီနယ်	
		ကဏ္ဍ	မ
၁	ပရိဝုတ္တိအတွက် အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရာတွင် အခွင့်အလမ်းများရရှိမှု ချွန်		
၂	နဂိုခရီးသွားခရီးသွားမှုအကြောင်းအရင်း		
၃	ဒေသတွင်းပစ္စည်းကုန်များအားလုံးလက်ရရှိရန်အကြောင်းအရင်း		
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုအကြောင်း (Social protection, health)		
၅	အမျိုးအမည်ခွဲခြားမှုအပေါ်(သမိုင်းတရား)အကြောင်းအရင်း၊ အမျိုးအမည်ခွဲခြားမှုအပေါ် အခြေခံထားသော ခွဲခြားမှု		

ရင်းမြစ်... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

(ဂ-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ရွာတွင်းရှိဈေးဆိုင်များ၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့မဈေးနှင့် ပုသိမ်မြို့များသို့ သွားရောက် ဝယ်ယူနိုင်ပါသည်။

(င) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား(၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဆန္ဒရှိသည့် နေရာ	ငွေ ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အစိုးရ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ဆန္ဒရန်အခက် အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (ပြန်မာ)	ကုန်စည်တိုက်ရိုက် ☒	၃-၆ လအတွင်း ☐	အတိုးနှုန်း ☐ ၁ မှ ၂ % ☒	လိုအပ်သည် ☒	နည်းသည် ☒
လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/ ပြန်မာစီးပွားဘဏ်	ကုန်စည်လက်ရောက် ☐	၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☒	၂ မှ ၅ % ☐	မလိုအပ်ပါ ☐	ရသည် ☐
	ကုန်စည်ရည် ☐	တစ်နှစ်အထက် ☐	၅ မှ ၁၀ % ☐		မရပါ ☐
			၁၀ % အထက် ☐		
သမဝါယာ	ကုန်စည်တိုက်ရိုက် ☒	၃-၆ လအတွင်း ☐	၁ မှ ၂ % ☒	လိုအပ်သည် ☐	နည်းသည် ☒
	ကုန်စည်လက်ရောက် ☐	၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☒	၂ မှ ၅ % ☐	မလိုအပ်ပါ ☒	ရသည် ☐
	ကုန်စည်ရည် ☐	တစ်နှစ်အထက် ☐	၅ မှ ၁၀ % ☐		မရပါ ☐
			၁၀ % အထက် ☐		
ပုဏ္ဏားကဘဏ်	ကုန်စည်တိုက်ရိုက် ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐	၁ မှ ၂ % ☐	လိုအပ်သည် ☐	နည်းသည် ☐
	ကုန်စည်လက်ရောက် ☐	၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☐	၂ မှ ၅ % ☐	မလိုအပ်ပါ ☐	ရသည် ☐
	ကုန်စည်ရည် ☐	တစ်နှစ်အထက် ☐	၅ မှ ၁၀ % ☐		မရပါ ☐
			၁၀ % အထက် ☐		
ပုဏ္ဏားကဘဏ် အစား ဆွန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍ	ကုန်စည်တိုက်ရိုက် ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐	၁ မှ ၂ % ☐	လိုအပ်သည် ☐	နည်းသည် ☐
	ကုန်စည်လက်ရောက် ☐	၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☐	၂ မှ ၅ % ☐	မလိုအပ်ပါ ☐	ရသည် ☐
	ကုန်စည်ရည် ☐	တစ်နှစ်အထက် ☐	၅ မှ ၁၀ % ☐		မရပါ ☐
			၁၀ % အထက် ☐		
အဖွဲ့အစည်း / ဌာနစီအစဉ်	ကုန်စည်တိုက်ရိုက် ☒	၃-၆ လအတွင်း ☒	၁ မှ ၂ % ☒	လိုအပ်သည် ☐	နည်းသည် ☐
	ကုန်စည်လက်ရောက် ☐	၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☐	၂ မှ ၅ % ☐	မလိုအပ်ပါ ☒	ရသည် ☒
	ကုန်စည်ရည် ☐	တစ်နှစ်အထက် ☐	၅ မှ ၁၀ % ☐		မရပါ ☐
			၁၀ % အထက် ☐		
ဌာနချုပ်	ကုန်စည်တိုက်ရိုက် ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐	၁ မှ ၂ % ☐	လိုအပ်သည် ☐	နည်းသည် ☐
	ကုန်စည်လက်ရောက် ☐	၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☐	၂ မှ ၅ % ☐	မလိုအပ်ပါ ☐	ရသည် ☐
	ကုန်စည်ရည် ☐	တစ်နှစ်အထက် ☐	၅ မှ ၁၀ % ☐		မရပါ ☐
			၁၀ % အထက် ☐		

အဖွဲ့အစည်း နာမည်	ဝန်ထမ်း အမျိုးအစား	ပုဂ္ဂိုလ် ပေးပို့ရမည့် ကာလ	အထိရောက် (လ)	အစီအစဉ် ပေးပို့ လျက်ရှိ	အချိန် အခက်အခဲ များ
		နည်းစနစ် ☐	အတိုးပေး ☐		
	ကလေးတို့အတွက် ☐	လစဉ် ☐	၁၅% ☐	လုံခြုံစိတ်ချ ☐	နည်းစနစ် ☐
အစီအစဉ်	ကလေးလတ်အတွက် ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐	၂၅% ☐	မလုံခြုံစိတ်ချ ☐	ရရှိသည် ☐
	ကလေးရှည်အတွက် ☐	၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☐	၅၀% ☐		မရရှိပါ ☐
		တစ်နှစ်အထက် ☐	၁၀%အထက် ☐		
		နည်းစနစ် ☐	အတိုးပေး ☐		
	ကလေးတို့အတွက် ☒	လစဉ် ☐	၁၅% ☐	လုံခြုံစိတ်ချ ☐	နည်းစနစ် ☒
မိတ်ဆက်ပေးခြင်းများ	ကလေးလတ်အတွက် ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐	၂၅% ☐	မလုံခြုံစိတ်ချ ☒	ရရှိသည် ☐
	ကလေးရှည်အတွက် ☐	၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☒	၅၀% ☒		မရရှိပါ ☐
		တစ်နှစ်အထက် ☐	၁၀%အထက် ☐		

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။ ။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏ သတ်မှတ်ချက်အရ ကာလတိုချေးငွေ ဆိုသည်မှာ အနည်းဆုံး တစ်ရက်မှ အများဆုံးတစ်နှစ်အထိ ၊ ကာလလတ်ချေးငွေ ဆိုသည်မှာ ၃ နှစ်မှ ၅ နှစ်အထိ၊ ကာလရှည်ချေးငွေ ဆိုသည်မှာ ၅ နှစ်မှ ၁၀ နှစ်အထိဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အကယ်၍ ၁၀ နှစ် ကာလထက် ရှည်ကြာစွာ ချေးပေးသော ချေးငွေများရှိခဲ့သော် ကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာ ထည့်သွင်းပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေ၊ ဟေမန်နှင့် Pact Myanmar ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့၊ ငွေချေးပေးသူများနှင့် မိတ်ဆွေများ၊ ဆွေမျိုးများထံမှလည်း ချေးယူနိုင်ကြပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား(၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခြေခံ	အခက်အခဲ	အနုစာလင်ရရှိသူ (အခက်အခဲ 'ရရှိ' ဟု ဖြေဆိုထားသော သက်တမ်းရှိသူ၊ 'မရရှိ' ဟု ဖြေဆိုထားသော သက်တမ်းမရှိသူ)			
		ရရှိ	မရရှိ	မရှိ	လက်ရှိ
မြေပုံပြင်အခြေခံ	ရရှိ ☒ မရရှိ ☐	မရှိ ☐	လက်ရှိ ☒	နိမ့် ☐	
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရရှိ ☐ မရရှိ ☒	မရှိ ☐	လက်ရှိ ☐	နိမ့် ☐	
ပျက်စီးနေသော ရေဝင်ကူးစက်မှုတပ်ဆင်မှု	ရရှိ ☒ မရရှိ ☐	မရှိ ☐	လက်ရှိ ☒	နိမ့် ☐	

အခြေခံ	အခက်အခဲ	အနုစာလင်ရရှိသူ (အခက်အခဲ 'ရရှိ' ဟု ဖြေဆိုထားသော သက်တမ်းရှိသူ၊ 'မရရှိ' ဟု ဖြေဆိုထားသော သက်တမ်းမရှိသူ)			
		ရရှိ	မရရှိ	မရှိ	လက်ရှိ
ရေအရင်းအမြစ်	ရရှိ ☒ မရရှိ ☐	မရှိ ☐	လက်ရှိ ☒	နိမ့် ☐	
ငါးမျိုးကွဲ	ရရှိ ☐ မရရှိ ☒	မရှိ ☐	လက်ရှိ ☐	နိမ့် ☐	
အခြေခံအရေအသွယ်ကွဲများ	ရရှိ ☐ မရရှိ ☒	မရှိ ☐	လက်ရှိ ☐	နိမ့် ☐	
စနစ်ပုံစံအရေအသွယ်ကွဲများ	ရရှိ ☐ မရရှိ ☒	မရှိ ☐	လက်ရှိ ☐	နိမ့် ☐	

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပိုးမွှားအန္တရာယ်အခက်အခဲရှိပြီး ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများကြောင့် မြေဆီလွှာထိခိုက်လာနိုင်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးမှာလည်း နွေစပါးအတွက် လိုအပ်မှု ရှိပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား(၃၀) မူလတန်း ၊ အလယ်တန်း ၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာဖြင့် စာတတ်သူ	ကဏ္ဍ	မ	ပမာဏ
စတုတ္ထတန်း	၅	၈	၁၃
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ	၁၃၆	၁၅၁	၂၈၇
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ	၁၂	၅	၁၇
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ	၇	၄	၁၁
တက္ကသိုလ်အဆင့်ရှိသူ	၁	၃	၄

ရင်းမြစ်.. အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော အတန်းပညာတက်ရောက်ပြီး/ တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာ ဖြည့်

သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာ
တွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့်ဖော်ပြရန်ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦး
တစ်ယောက်၏ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံး ပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနေကို
ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ - ယခုစာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် အဋ္ဌမတန်း (Grade-8) တွင် ပညာသင်ကြားနေပါက
'အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ' တွင်လည်းကောင်း၊ တတိယတန်း (Grade-3) တွင်
ပညာသင်ကြားနေပါက (သို့မဟုတ်) ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ- ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်)
ရှိသည်ဆိုပါက 'မူလတန်း အဆင့်ရှိသူဦးရေ' တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ 'ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး
(ဘက-ကျောင်း)' ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာအတန်းပညာအဆင့်အလိုက်
ထည့်သွင်းရပါမည်။ စတုတ္ထတန်း (Grade-4) အောင်မြင်ပြီး အလယ်တန်းပညာ
ဆက်လက်သင်ကြားခြင်းမရှိပါက 'မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ' တွင်သာထည့်သွင်းရပါမည်။
အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်သော်လည်း
စာလုံးဝမတတ်ပါက 'စာမတတ်သူဦးရေ' တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် စာမတတ်သူဦးရေမှာ လူဦးရေအားလုံး၏ ၂၃.၆ % ခန့်ရှိပါသည်။ ၅
နှစ် အောက်ကလေးများ၊ ကျောင်းမတက်ရသေးသော ကလေးများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါ။

(ဆ-၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကဏ္ဍ	မ	ပစုစု
မူလတန်း	၂၄	၁၉	၄၃
အလယ်တန်း	၁	၃	၄
အထက်တန်း	၁	၄	၅
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်		၁	၁

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း ၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ဤဇယားကိုဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေး
ဝန်ကြီးဌာနမှအသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်
နေသူများကိုသာဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် 'ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး'ကို သင်ယူဆည်းပူး
နေသော ကျောင်းသူ/ သားများကို အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/ အဆင့်
သတ်မှတ်ချက်များနှင့် အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စုများမှ လက်ရှိကျောင်းတက်နေသည့် ကျောင်းသား/
သူဦးရေ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား(၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	ကျောင်းအဆင့်		
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း ☒	မူလ၃ ☐	အလယ်တန်း(ဆွဲ) ☐
	အလယ်တန်း ☐	အထက်တန်း(ဆွဲ) ☐	
	အထက်တန်း ☐		
ခ။ ရွေးချယ်အကွပ်အဝေး(မိုင်)	၀ မှာ မိုင်	☒	
	၁ မိုင်မှ ၃ မိုင်	☐	
	၁၅ မိုင်မှ ၂၀ မိုင်	☐	
	၂၀ မိုင်အထက်	☐	

အကြောင်းအရာ	ကျောင်းအဆင့်		
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးစနစ်ဆိုင်ရာ	ပြေးလျှော် ☒	စက်ဘီး ☒	ဆိုင်ကယ် ☒
	ကား ☐		
ဃ။ စသင်ကျောင်း၏ စရိတ်ပေးသွင်းမှု	၄၅ စတုရန်းမီတာ		
ကြမ်းခင်းဧရိယာ(စတုရန်းမီတာ)*			
င။ အမိုးရေ၊ အခင်းအရည်အသွေး	ကူးစက် ☐	သန့် ☒	ညံ့ ☐
စ။ ကျောင်းအဆင့်အလိုက်	လုံခြုံစေမှုရှိသည် ☒		
လုံခြုံစေမှု	မလုံခြုံစေမှုပါ ☐		
ဆ။ ကျောင်းအဆင့်အခြေအနေ	ကူးစက် ☐	☒	သန့် ☐
	ညံ့ ☐	☐	မရှိ ☐
ဇ။ ကျောင်းအဆင့်အတိုက်အခံ	တိုက်အခံရှိသည် ☐		
	တိုက်အခံမရှိပါ ☐		
ဇ။ ကျောင်းအဆင့်အခြေအနေ	ကျား	မ	ယင်း
အစိုးရခန့်	၂	၃	၅
ကျေးဇူးတင်			

ရင်းမြစ်... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာဖြေဆိုရမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦးအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိသဖြင့် ၃ ဖာလုံခန့်ဝေးသည့် ကညွတ်ကုန်းကျေးရွာ အလယ်တန်းခွဲကျောင်းသို့ သွားရောက်သင်ယူရပြီး အထက်တန်းကို ဆပ်ကွင်းကျေးရွာသို့ သွားရောက်သင်ယူရပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား(၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရပ်ကွက်အလိုက်	
အခြေခံအဆင့် / မရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် ☒	မလုံလောက် ☐
တပည့်- ဆရာအချိုး	၄၀ : ၁ အောက် ☒	၄၀ : ၁ အထက် ☐
မူလတန်းစာအုပ်အတွက် နည်းလမ်း	မရှိ ☐ နည်း ☒ လတ် ☐ များ ☐	

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရပ်ကွက်အလိုက်	
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ ☐	မရှိ ☒
အခြေခံအဆင့်အထက်တန်းစာအုပ်အတွက် ရက်စက်ရိယာ	လုံလောက် ☒	မလုံလောက် ☐
ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများအတွက် အစားအသောက်	မရှိ ☐	အသင့်အတင့် ☒
အခြေခံအဆင့်အထက်တန်းစာအုပ်အတွက် မတတ်နိုင်မှု	မရှိ ☐	နည်း ☒
မိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	
ဘဝအနာဂတ်အတွက် စီစဉ်ခြင်း	မရှိ ☒ နည်း ☐ လတ် ☐ များ ☐	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်ကွက်အလိုက် (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်လည်း ငွေကြေးအခက်အခဲများကြောင့် မူလတန်းပြီးလျှင် ကျောင်း ထွက်ရသည့် ကလေးများရှိနေပါသေးသည်။ ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်နှင့် စာရေး ကိရိယာများ မလုံလောက်မှုများလည်း ရှိပါသည်။

(ဇ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(ဇ-၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

စဉ်	ရဝေဝါ	ဖျံးနုး/ ဖြဲးပွဲး		
၁	ဝမ်းဗျက်ဝမ်းဗျာ	မဲး	နဲး	မရဲ
၂	အဝဲးတုး	မဲး	နဲး	မရဲ
၃	ကျဲးပျဲး	မဲး	နဲး	မရဲ
၄	အသက်ရဲးလမ်းပျဲးတုး	မဲး	နဲး	မရဲ
၅	HIV, AIDS, လိင်မတဆဲးတုး	မဲး	နဲး	မရဲ
၆	တိတ်	မဲး	နဲး	မရဲ
၇	ဆိတ်	မဲး	နဲး	မရဲ
၈	အဝဲး	မဲး	နဲး	မရဲ
၉	အသက်ရဲးဝါ(ဘီ၊ စီ)	မဲး	နဲး	မရဲ
၁၀	အဝဲးရဲးတုး	မဲး	နဲး	မရဲ
၁၁	အဝဲးတုး	မဲး	နဲး	မရဲ

ရဲးမြဲး ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေး

ဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ မိုးရာသီနှင့် ရာသီအကူးအပြောင်းတွင် သွေးလွန်တုပ်ကွေးနှင့် ရာသီတုပ်ကွေး ရောဂါ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိပါသည်။ အခြားရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုများလည်း အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

(ဇ-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်း (ရိုး၊ မရိုးအမုန်းဖြစ်ရန်)	ရိုး	မရိုး
၁	အဆုတ်ရဝေဝါ	✓	
၂	ဆေးဆိုး၊ ကြက်ညှာ၊ မေးဆိုးနှင့်အသက်ရဲးဝါ	✓	
၃	ဖိုရပ်ဆီရဝေဝါ	✓	
၄	မေးဆိုး (ကိပ်ဝန်ဆောင်ကာကွယ်ဆေး)	✓	
၅	ဝက်သက်ရဝေဝါ	✓	
၆	အခြားဆေးထိုးကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု	✓	
၇	အဝဲးရဲးတုး (အရပ်အမုန်းလက်မဝဲး)		✓
၈	အဝဲးရဲးတုးအစီအစဉ်		✓

ရဲးမြဲး ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ စုပေါင်းကာကွယ်ဆေးအဖြစ် ကိုဗစ်ရောဂါ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုများလည်း ရှိပါသည်။

(ဇ-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်းကုန်တင်လုပ်ကိစ္စများ
ကုသကုသမှု/ ဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် ☒	
	၁ မိုင်မှ ၃ မိုင် ☐	ရန် ☐
	၃ မိုင်မှ ၅ မိုင် ☐	မရန် ☒
	၅ မိုင်မှ ၁၀ မိုင် ☐	
	၁၀ မိုင်အထက် ☐	
တိုက်နပ်ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	
	၁ မိုင်မှ ၃ မိုင် ☐	ရန် ☐
	၃ မိုင်မှ ၅ မိုင် ☐	မရန် ☐
	၅ မိုင်မှ ၁၀ မိုင် ☐	
	၁၀ မိုင်အထက် ☐	
ပြန်လည်ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	
	၁ မိုင်မှ ၃ မိုင် ☐	ရန် ☒
	၃ မိုင်မှ ၅ မိုင် ☒	မရန် ☐
	၅ မိုင်မှ ၁၀ မိုင် ☐	
	၁၀ မိုင်အထက် ☐	

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်းကုန်တင်လုပ်ကိစ္စများ
ဆေးခန်း	ရပ်ကွက်(သို့မဟုတ်) ရပ်ကွက်အနီး	ဆေးခန်းမရှိသောဆေးကုသမှု
	အနီးကပ်ဆေးခန်းရှိသည် ☐	စနစ်ကုသမှုမရှိသောဆေးကုသမှု ☐
	ရပ်ကွက်(သို့မဟုတ်)ရပ်ကွက်အနီး	ဆေးခန်းမရှိသောဆေးကုသမှု
	အနီးကပ်ဆေးခန်းမရှိပါ ☒	စနစ်ကုသမှုမရှိသောဆေးကုသမှု ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု ၊ (၂)ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာမှ ၃ ဖာလုံ ခန့်ဝေးသော ကညွတ်ကုန်းကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရှိပြီး ကန်ကြီးထောင့်နှင့် ပုသိမ်မြို့နယ်ရှိ ဆေးရုံများသို့လည်း သွားရောက်ကုသနိုင်ကြပါသည်။

(ဈ) ရေနံနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား(၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု ၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ သောက်ရေအတွက် ယခင်က မြေသားရေကန်မှရေကိုသောက်သုံးကြပြီး ယခုတွင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ချထားပေးသော စက်ရေတွင်းမှ ရေကို သောက်သုံးကြပါသည်။

(ဈ-၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား(၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သန့်ရှင်းစွာသုံးစွဲသည့်အိမ်သာအမျိုးအစား	သန့်ရှင်းစွာသုံးစွဲသည့်အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းစွာသုံးစွဲသည့်အိမ်သာ	
ရေဆေးခန်းမရှိသော	
ရေဆေးခန်းမရှိသည့်	၁၀၀
မသန့်ရှင်းစွာသုံးစွဲသည့်အိမ်သာ	
တဝှမ်းလုံးအိမ်သာ	
တဝှမ်းမရှိအိမ်သာ	
အိမ်သာမရှိ	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု ၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု များပါသည်။

(ည) ကျား - မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား - မ ရေးရာ

စဉ်	ဇယား၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုအဖွဲ့တွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆတတ်ကြသော အချက်များ	
၁	ဇယား၏အုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာပါဝင်မှု/ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ☒
၂	ဇယားဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အစည်းအဝေးများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ☒	မရှိ ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ဇယားအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ / အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြတ်ဖယ် အကျမ်းမက်များ (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ ☐	မရှိ ☒
၄	အမျိုးသမီးရေးရာအကျမ်းမက်များအတွက် ဥပဒေနှင့်တရားဥပဒေများဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ ☒	မရှိ ☐
၅	အမျိုးသမီးများသတင်းအချက်အလက်နှင့်သင်တန်းများလက်လှမ်းမီမှု (ဥပမာ-ထိုက်ဖျိုးရေးဆိုင်ရာ တိုးတက်သောဆောင်ရွက်မှုများ အိမ်တွင်းကျွတ်တီးသင်တန်းများ အစောဆုံး ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့် အသိအမြင်မြှင့်တင်ခြင်းများ)	ရှိ ☒	မရှိ ☐
၆	အမျိုးသမီးများ၏ ဘဏ်နှင့်ဆိုင်ဆောင်ရွက်မှုများလက်လှမ်းမီမှု	ရှိ ☒	မရှိ ☐
၇	ထိုက်ဖျိုးရေးနှင့်ထိုက်ဖျိုးရေးမဟုတ်သောကာလများတွင် အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီးများအတွက် တူညီသောအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ	ရှိ ☒	မရှိ ☐
၈	အိမ်ထောင်စု (သို့) ဇယားအတွင်းရှိ အမျိုးသမီးများ၏ ဦးဆောင်လုပ်ရားများ	ရှိ ☐	မရှိ ☒

ရင်းမြစ်(၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုများ ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော ဆင်းရဲသည့် မိသားစုများလည်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာမှာ မြို့နှင့် အလွန်အလှမ်းမဝေးသဖြင့် အိမ်တွင်းမှု သက်မွေးသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်သော် လည်း ကျေးရွာမှ အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် လက်လှမ်းမီရန် အခက်အခဲများ ရှိနေပါသေးသည်။

(၆) အခြေခံအဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၆-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းအမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ဆဲအခြေအနေ	ရောင်းချအလျက်သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရည် (မီတာ)	အခြေအနေအရ လမ်းတည်ရှိမှု
ရပ်ကွက်လမ်း	၁ ☒ ၂ ☐ ၃ ☐	ကောင်း ☐	၆ လ မှာ နှစ် ☐		၀-၁ မီတာ ☒	
	၄ ☐ ၅ ☐	သင့် ☒	၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☒	ပစ္စည်းလက်လှမ်း ☐	၁-၅ မီတာ ☐	ရပ် ☒
		ညံ့ ☐	၅ နှစ်အထက် ☐	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒	၅-၁၀ မီတာ ☐	မရပ် ☐
					၁၀ မီတာအထက် ☐	
ရွာလမ်း	၁ ☒ ၂ ☐ ၃ ☐	ကောင်း ☐	၆ လ မှာ နှစ် ☒		၀-၁ မီတာ ☒	
	၄ ☐ ၅ ☐	သင့် ☐	၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐	ပစ္စည်းလက်လှမ်း ☒	၁-၅ မီတာ ☐	ရပ် ☒
		ညံ့ ☒	၅ နှစ်အထက် ☐	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၅-၁၀ မီတာ ☐	မရပ် ☐
					၁၀ မီတာအထက် ☐	
ရွာအုပ်စုလမ်း	၁ ☒ ၂ ☐ ၃ ☐	ကောင်း ☐	၆ လ မှာ နှစ် ☒		၀-၁ မီတာ ☒	
	၄ ☐ ၅ ☐	သင့် ☐	၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐	ပစ္စည်းလက်လှမ်း ☒	၁-၅ မီတာ ☐	ရပ် ☒
		ညံ့ ☒	၅ နှစ်အထက် ☐	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၅-၁၀ မီတာ ☐	မရပ် ☐
					၁၀ မီတာအထက် ☐	
ကုန်ထုတ်လမ်း	၁ ☒ ၂ ☐ ၃ ☐	ကောင်း ☐	၆ လ မှာ နှစ် ☒		၀-၁ မီတာ ☐	
	၄ ☐ ၅ ☐	သင့် ☐	၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐	ပစ္စည်းလက်လှမ်း ☒	၁-၅ မီတာ ☐	ရပ် ☐
		ညံ့ ☐	၅ နှစ်အထက် ☐	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၅-၁၀ မီတာ ☐	မရပ် ☐
					၁၀ မီတာအထက် ☐	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ မြေသားလမ်း-၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း-၂၊ ကျောက်ချောလမ်း-၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း-၄၊ ကတ္တရာလမ်း-၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းတွင် ကွန်ကရစ် ၂ ပေ ခင်းထားခြင်းဖြစ်ပြီး ရွာချင်းဆက်လမ်းများမှာ မြေသားတစ်ပိုင်း ကျောက်ချောလမ်းတစ်ပိုင်းဖြစ်ပြီး မိုးတွင်းကာလ လမ်းပျက်စီးမှု များရှိပါသည်။

(၆-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတားအမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊ အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ဆဲအခြေအနေ	ရောင်းချအလျက်သုံးစွဲနိုင်မှု
ဆိပ်ခံတံတား	မရှိပါ	ကောင်း ☐	၆ လ မှာ နှစ် ☐	
		သင့် ☐	၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐	ပစ္စည်းလက်လှမ်း ☐
		ညံ့ ☐	၅ နှစ်အထက် ☐	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

တံတား အမျိုးအစား	အရပ်အဝန်း (အလျားအနံ အမြင့်)	အရည် အစား	တည်ဆောက် ဆဲအနေအထား	ရောင်းအလျက် ထုတ်ဖော်မှု	အခြေခံအုတ် မုခ် ယူကိုင်ဆောင် ရက်စွဲ
ကွန်ကရစ် တံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လ မှာ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☐	ပစ္စည်းလက်ရောက် ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ရို ☐ မရို ☐
သစ်သား တံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လ မှာ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☐	ပစ္စည်းလက်ရောက် ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ရို ☐ မရို ☐
ဥဒါနတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လ မှာ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☐	ပစ္စည်းလက်ရောက် ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ရို ☐ မရို ☐
ဝါးတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လ မှာ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☐	ပစ္စည်းလက်ရောက် ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ရို ☐ မရို ☐
ရေကြောင်း		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လ မှာ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☐	ပစ္စည်းလက်ရောက် ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ရို ☐ မရို ☐
ရေတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လ မှာ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☐	ပစ္စည်းလက်ရောက် ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ရို ☐ မရို ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် တံတားများမရှိပါ။

(ဋ-၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက်ရှိ အသုံး မပြုပါ အကွက်တွင် A ခြစ်ပါ။)

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးရင်း	အကွေး (မိတ်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရောင်းအလုပ်သုံးစွဲနိုင်မှု
မြေကြီး	၀ မှ ၁၀ မိတ် ☐		
	၁၁ မှ ၂၀ မိတ် ☐		
	၂၁ မှ ၅၀ မိတ် ☐	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပစ္စည်းရောင်း ☐
	၅၀ မိတ်အထက် ☐		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
	အသုံးမပြုပါ ☒		

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးရင်း	အကွေး (မိတ်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရောင်းအလုပ်သုံးစွဲနိုင်မှု
ပင်လယ်ရေကြီး	၀ မှ ၁၀ မိတ် ☐		
	၁၁ မှ ၂၀ မိတ် ☐		
	၂၁ မှ ၅၀ မိတ် ☐	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပစ္စည်းရောင်း ☐
	၅၀ မိတ်အထက် ☐		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
	အသုံးမပြုပါ ☒		
အခြား (အခြားအစားအစာအိတ်)	၀ မှ ၁၀ မိတ် ☐		
	၁၁ မှ ၂၀ မိတ် ☐		
	၂၁ မှ ၅၀ မိတ် ☐	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပစ္စည်းရောင်း ☐
	၅၀ မိတ်အထက် ☐		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
	အသုံးမပြုပါ ☒		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁" လှေ၊ သမ္ဘာန်၊ ၂- စက်လှေ၊ ၃- သင်္ဘော"။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ချောင်းမရှိသဖြင့် ရေလမ်း အသုံးမပြုနိုင်ပါ။

(၆-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ သမ္ဘာန်	စက် လှေ	စက် ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ယာ	သင်္ဘော ဆိုင်ယာ	ထောင် လှေ	ကား	မြင်း လှည်း	နွား လှည်း
အရေအတွက်	၄၃	၂၂		၁၁					

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ လမ်းခရီးသွားလာရေး၊ ကုန်စည်များ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် ကုန်းလမ်းသာ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

(၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ် ထောင်စုံ	အမတ်အမတ် ဦးအထောင်ညွှန်း အိမ်ထောင်စုံ	ပြုပြင်ဆင်သင်ရမည့်အနေ	အခကအခံ
မဟာမိတ်အဖွဲ့အစည်း			ကောင်း ☒ သင် ☐ ညှိ ☐ မဖွဲ့ ☐ ရှိ ☐ မရှိ ☐	
ဆိပ်ကမ်း	၄၆	၄	ကောင်း ☐ သင် ☒ ညှိ ☐ မဖွဲ့ ☐ ရှိ ☐ မရှိ ☐	
အသက်မွေးအလုပ်အကိုင်			ကောင်း ☐ သင် ☐ ညှိ ☐ မဖွဲ့ ☐ ရှိ ☐ မရှိ ☐	
ဒီမိုကရေစီအင်အား			ကောင်း ☐ သင် ☐ ညှိ ☐ မဖွဲ့ ☐ ရှိ ☐ မရှိ ☐	

ရင်းမြစ်	အိမ် ထောင်စုံ	အမတ်အမတ် ဦးအထောင်ညွှန်း အိမ်ထောင်စုံ	ပြုပြင်ဆင်သင်ရမည့်အနေ	အခကအခံ
လေ့လာရေးအင်			ကောင်း ☐ သင် ☐ ညှိ ☐ မဖွဲ့ ☐ ရှိ ☐ မရှိ ☐	
ဝေဖန်ချက်			ကောင်း ☐ သင် ☐ ညှိ ☐ မဖွဲ့ ☐ ရှိ ☐ မရှိ ☐	
အမတ်အမတ်အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း လျှပ်စစ်အင်အားအနေအနေ			ကောင်း ☐ သင် ☐ ညှိ ☐ မဖွဲ့ ☐ ရှိ ☐ မရှိ ☐	
လျှပ်စစ်အင်အားအဖွဲ့အစည်း	၅၄		☒	☒

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း-ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဆိုလာအသုံးပြုနိုင်သူများမှာ ဖယောင်းတိုင်နှင့် ရေနံဆီမီးများကို အသုံးပြုကြပါ
သည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ပြန်လှန် စနစ်	အင်တာနက် မီဒီယာအိမ်ထောင်စုံ
အရေအတွက်	၅၀	၉	၁၆		၆၀

... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဖုန်းအသုံးပြုမှုများပြားသဖြင့် သတင်းအချက်အလက်များကို လက်လှမ်းမီပါသည်။

(၃) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုလူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု		
လူငယ်များအနားယူ အပန်းဖြေနေရေးများဖွံ့ဖြိုးရေး	ရှိ ☐	မရှိ ☒	ငြိမ့်ပါ ☐
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း ☒	သင့် ☐	ညံ့ ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း ☒	သင့် ☐	ညံ့ ☐
အဝကစားနပ်ရိက္ခာယူဆောင်မှုလုပ်ရန်နေရာနှင့်အာဟာရပြုပြင်ဆင်ယင်မှုများရှိခြင်း	ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း ☒	သင့် ☐	ညံ့ ☐
ရိုးရာဇာတိများနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအမွေများထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ ☐	နည်း ☐	များ ☒
စိတ်ဝင်စားမှုများကိုမိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့်နေရာများ၊ လူငယ်ရိပ်သာများ၊ စတုတ္ထတိုက်များသည်တို့တွင်ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☒	ငြိမ့်ပါ ☐

ရင်းမြစ် .... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေနေရာ သီးသန့်မရှိသော်လည်း ရိုးရာဆိုင်ရာ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ ရှိပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များအားနည်းပါသည်။

(က) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအခြေအနေ

(က-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျား			မ		
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းစာမျက်နှာများဖြင့် နန်းလိုင်းအင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရဒီယိုလိုင်းအသံသွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ချိခြင်းဆိုင်ရာအထောက်အကူပြုအဆင့်မြှင့်တင်မှုများရှိခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☒	ငြိမ့်ပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☒	ငြိမ့်ပါ ☐
အခမဲ့လုပ်ငန်း၏ ဝန်ဆောင်မှုများကိုရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☒	ငြိမ့်ပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☒	ငြိမ့်ပါ ☐
လူထုအပြုသဘာဝအနာထလူများအစီအစဉ်	ရှိ ☐	မရှိ ☒	ငြိမ့်ပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☒	ငြိမ့်ပါ ☐
ဆိုင်ကလုန်း(သို့) အသက်အရွယ်အကွာများနှင့်လက်လှမ်းမီခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☒	ငြိမ့်ပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☒	ငြိမ့်ပါ ☐
မျှော်လင့်ရသောကားတွယ်တားဆီးမှုများတွင် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ☒	မရှိ ☐	ငြိမ့်ပါ ☐	ရှိ ☒	မရှိ ☐	ငြိမ့်ပါ ☐
မီးအန္တရာယ်ကာကွယ်ခြင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများနှင့်လက်လှမ်းမီခြင်း	ရှိ ☒	မရှိ ☐	ငြိမ့်ပါ ☐	ရှိ ☒	မရှိ ☐	ငြိမ့်ပါ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအစဉ် သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။

(ဏ-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ	လူကုန်ကူးမှု	ခိုမှု	မူယာဇ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကျပ်အတည်း
စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐
သံစန့် ☐	သံစန့် ☐	သံစန့် ☐	သံစန့် ☒	သံစန့် ☐
မရှိ ☒	မရှိ ☒	မရှိ ☒	မရှိ ☐	မရှိ ☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုများ မရှိသလောက် နည်းပါးပါသည်။ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ အရက်သေစာ သောက်စားမှုများ အသင့်အတင့် ရှိပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၂

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည်မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီ သြဇာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ ကျေးရွာတွင် မြစ်ချောင်းများ မရှိ သော်လည်း လယ်မြေအနည်းငယ်သည် ရေသွင်းမြောင်းဖြင့် နွေစပါးစိုက်ပျိုးကြသည်။ ကုန်စည်များကို ကုန်း လမ်းဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရောင်းချနိုင်၍ ဈေးကွက်မှာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန် ပါသည်။ စပါးကို အဓိက စိုက်ပျိုးကြပြီး မတ်ပဲ၊ ကွမ်း၊ ပြောင်းနှင့် အခြားသီးပင် စားပင်များ တနိုင်တပိုင် စိုက်ပျိုးကြပါ သည်။
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	ဝါးရုံစုကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်ဒေသ ဖြစ်ပြီး လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးလွယ်ကူပါသည်။ မြို့ပေါ်ရပ်ကွက်များ နှင့် အလွန် အလွမ်းဝေးခြင်း မရှိပါ။
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်း မှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။
• ဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန် ပါသည်။
• ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီးကျေးလက် ဆေးပေးခန်းနှင့် စိုးရိမ်ရသော ဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက် ကန်ကြီး ထောင့်မြို့နယ်နှင့် ပုသိမ်ဆေးရုံ သို့ သွားရောက် ကုသမှုခံယူနိုင်သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• လမ်းအခက်အခဲ	ကျေးရွာအနေအထားအရ ယေဘုယျအားဖြင့် အဟန့်အတားစိန်ခေါ်မှုများအဖြစ် ရွာတွင်းလမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများ မိုးတွင်းကာလ သွားလာရေး ခက်ခဲခြင်းများ ကြုံတွေ့ရလေ့ရှိပါသည်။

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• ပညာရေးဆိုင်ရာ အခက်အခဲ	မူလတန်းကျောင်းသာရှိသဖြင့် အလယ်တန်းပညာရေးမှအစ အခြား ကျေးရွာသို့ သွားရောက်ရသည့် အခက်အခဲ ရှိပါသည်။
• မီးလင်းရေးဆိုင်ရာ အခက်အခဲ	လျှပ်စစ်မီး မရရှိသေးပါ။
• ငွေကြေးအခက်အခဲ	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများအတွက် ငွေကြေးအရင်းအနှီးများ နှင့် စားဝတ်နေရေးအတွက် ငွေကြေး လုံလောက်စွာမရှိသည့် အခက်အခဲ များ ကြုံတွေ့ရလေ့ရှိပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၃

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	အခြေခံအဆောက်အအုံ					
	• ကျေးရွာချင်းဆက် လမ်းများအား အဆင့်မြှင့်တင်ရန်	• မိုးရာသီသွားလာရခက်ခဲခြင်း	•	•	•	• လိုအပ်သောရွာချင်းဆက် လမ်းအား စီစဉ်ဆောင် ရွက်ပေးရန်
	• ထုတ်ကုန်များသယ် ယူပို့ဆောင်ရာတွင် အခက်အခဲရှိ	• ဆိပ်ခံတံတား	•	•	•	• ဆိပ်ခံတံတားတည်ဆောက် ပေးရန်
	ရာသီမရွေးသွားလာရ နံ့ခက်ခဲခြင်း	ရွံ့ဖွတ်ချိုင့်ခွက်များ ေါများခြင်း				ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်း အားကျောက်ချောလမ်း ောင်ရွက်ပေးရန်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၃	ပညာရေး					
	အခြားရွာမှကလေး များပါပညာသင်ကြား နိုင်ရန်ရန်အခက် အခဲရှိခြင်း	ကျောင်းသား/သူများ သွားလာရခက်ခြင်း				အလယ်တန်းကျောင်းဆောင် သစ်ဆောက်လုပ်ပေးရန်
၄	ငွေကြေး					

ကိုးကားစာရင်း

- ၁။ သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရေးလက်စွဲ ၂၀၂၂ခု နှစ်၊ စက်တင်ဘာ လ။
- ၂။ ၂၀၂၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ကျုံ့ဒရယ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဝါးရုံစုကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာ အခြေအနေနှင့် ယခုစာအုပ် ပြန်လည်ပြင်ဆင်သည့် ၂၀၂၂ ဩဂုတ် လတွင် ကောက်ယူသည့် အချက်အလက်များ ကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ။
- ၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်။

